

1511_Az_Y2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1511 İntellektual sistemlər

1 Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir,3

- ☐ faktoqrafik
- ☐ bağlılıq
- ☐ strukturluluq
- ☒ daxili interpretasiyalıq
- ☐ fəallıq

2 hesablayıcı maşınların köməyi ilə insanın təfəkkür fəaliyyətini deyil, onun nəticəsini istehsal etməyə imkan verən aparat-proqram vasitələrinin yaradılmasıdır. Cümləni tamamlayın.2

- ☐ neyrofizioloji
- ☐ neyroiinformatika
- ☐ psixoloji
- ☒ praqmatik
- ☐ bionik

3– süni ağıl yaratmağı qarşısına məqsəd qoyan, insan beyninin psixofizioloji fəaliyyətinin süni sistemlərin köməyi ilə modelləşdirilməsidir. Cümləni tamamlayın.2

- ☐ neyrofizioloji
- ☐ neyroiinformatika
- ☐ psixoloji
- ☒ bionik
- ☐ proqram-praqmatik

4 istiqamət (düşünmə qabiliyyəti olan yeganə obyekt insan beyni olduğunu görə, hər hansı “düşünən” qurğu müəyyən qaydada onu strukturuna uyğunlaşmalıdır) – elə struktur və proseslərin suni yaradılması problemləri ilə məşğul olur ki, onlar canlı insan beyni üçün xarakterikdir və insan tərəfindən məsələlərin həlli prosesinin əsasında durur. Cümləni tamamlayın.

- ☐ neyrofizioloji
- ☐ neyroiinformatika
- ☐ psixoloji
- ☒ bionik
- ☐ proqram-praqmatik

5 istiqamət “düşünən” qurğunun necə qurulmasından asılı olmayaraq, onun insan beyni kimi verilmiş bilik təsirlərinə reaksiya vermək qabiliyyətini əsas götürülməklə, həlli əvvəllər tamamilə insanın qabiliyyət dairəsinə aid edilən məsələlərin həll edilməsi üçün proqram vasitələrinin yaradılması ilə məşğul olur. Cümləni tamamlayın.3

- ☐ neyrofizioloji
- ☐ neyroiinformatika
- ☐ psixoloji
- ☒ proqram-praqmatik
- ☐ bionik

6 dedikdə isə EHM-ə xüsusi proqram daxil etmədən insanın onunla ünsiyyət aparmasına imkan verən vasitələrə qoşulmuş interfeys başa düşülür. Cümləni tamamlayın.3

- ☐ həll edən
- ☐ intensional

- ☐ ekstensial
- ☒ intellektual interfeys
- ☐ biliklər bazası

7 dedikdə - ona qoşulmuş ümumi həll strategiyası (məsələn, məntiqi nəticələr çıxarılması yolu ilə) sayəsində məsələnin həllini tapmaq qabiliyyətinə malik olan bir sistem başa düşülür. Cümləni tamamlayın.

- ☐ intellektual interfeys
- ☐ intensional
- ☐ ekstensial
- ☒ həll edən
- ☐ biliklər bazası

8dedikdə - məlumatlardan biliklərə keçid, EHM-də işlənən informasiya-məntiq strukturlarının inkişafının və mürəkkəbləşməsinin məntiqi nəticəsi kimi başa düşülür. Cümləni tamamlayın.

- ☐ intellektual interfeys
- ☐ intensional
- ☐ ekstensial
- ☒ biliklər bazası
- ☐ həll edən

9 Süni intellekt sistemləri özündə neçə əsas bloku birləşdirir,

- ☐ 5.0
- ☐ 4.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 6.0

10 şəbəkələr insanın məlumat sürətlərinin eksotik virtual şəxsiyyətlərin yaradılmasına yönəldilən və global internet şəbəkəsində istifadə edilən neyroquruluşlu sistemlərdir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ beşinci qrup
- ☐ ikinci qrup
- ☐ birinci qrup
- ☒ üçüncü qrup
- ☐ dördüncü qrup

11 şəbəkələr mürəkkəb olmayan obyektlərin idarə edilməsi sistemləri kimi istifadə olunur, bu qrupun xüsusiyyəti bir sıra daxili stimulların yaranması, öz-özünü öyrətmək və fəaliyyət göstərmək imkanları ilə seçilir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ beşinci qrup
- ☐ üçüncü qrup
- ☐ birinci qrup
- ☒ ikinci qrup
- ☐ dördüncü qrup

12 daxil olan Xobfild şəbəkəsi nitqin analizi və sintezi, bir dildən başqasına tərcümə və proqnozlaşdırma üçün istifadə olunur. Cümləni tamamlayın.

- ☐ beşinci qrup
- ☐ üçüncü qrup
- ☐ ikinci qrup
- ☒ birinci qrup
- ☐ dördüncü qrup

13 MULTİPLE proqramının müəllifi kimdir

- ☐ Braun
- ☐ M.Bonqard
- ☐ Tyuring
- ☒ Sleyalı
- ☐ Şennon

14 "KORA" proqramının müəllifi kimdir

- ☐ Braun
- ☐ Tyuring
- ☐ Sleyalı
- ☒ M.Bonqard
- ☐ Şennon

15 ERAM proqramının müəllifi kimdir

- ☐ Şennon
- ☐ Tyuring
- ☐ Sleyalı
- ☒ Braun
- ☐ M.Bonqard

16 İnsan psixologiyasında məsələlərin həllində istifadə edilir, bu modelə əsasən insana hər hansı bir məsələnin öyrədilməsi ehtimal xarakteri daşıyan assosiativ əlaqənin formalaşması prosesində baş verir. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- ☐ məntiq
- ☐ təlim
- ☐ labirint
- ☒ assosiativ
- ☐ fərziyyə

17 Bu modelə əsasən məsələnin həlli üçün verilmiş göstəricilər bir-biri ilə bağlı olmayan cəhətlərin bütövlüyünü əks etdirmirdi, onların arasında başlanğıc şəraitin strukturunu formalaşdıran müəyyən münasibətlər mövcuddur, məsələnin həllinin axtarışı bu strukturlar arasında əlaqənin qurulmasına və bir şəraitdən digərinə keçilməsi yollarının quraşdırılmasına gətirib çıxardır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- ☐ məntiq
- ☐ təlim
- ☐ labirint
- ☒ fərziyyə
- ☐ asosiativ

18 Psixologiyada ehtimal olunan seçimin modeli daha çox riyazi psixologiya sahəsində çalışan mütəxəssislərin maraq dairəsində olmuşdur, intellektual sistemlər sahəsində əsasən məntiqi tibb modelinə üstünlük verilirdi. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir,2

- ☐ məntiq
- ☐ fərziyyə
- ☐ labirint
- ☒ təlim
- ☐ assosiativ

19 Başlanğıc meydançası məsələlərin verilmiş ilk göstəricilərinə uyğun gəlir, son meydançaya aparıb çıxaran yollar isə məsələnin həllinin mümkün yollarını müəyyən edir, maşın proqramlarında belə hərəkət həlledici qaydalarla idarə olunan və hər bir alternativ şəraitdə bu və ya digər seçimi həyata keçirməyə imkan verən axtarış əməliyyatı yaranır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- ☐ məntiq
- ☐ fərziyyə
- ☐ təlim
- ☒ labirint
- ☐ assosiativ

20 Məsələlərin labirint həlli modelinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Şennon
- ☐ Tyuring
- ☐ Dekart
- ☒ Tomdayk
- ☐ Nyuell

21 İnformasiya nəzəriyyəsinin banisi kimdir,

- ☐ Makkarti
- ☐ Tyuring
- ☐ Dekart
- ☒ Şennon
- ☐ Nyuell

22 1950-ci ildə kompyuterdə fikirləşmə qabiliyyəti olması sualına həsr edilmiş “Hesabləyıcı maşın və ağıl” məqaləsinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır,2

- ☐ Makkarti
- ☒ Tyuring
- ☐ Dekart
- ☐ Nyuell
- ☐ Şennon

23 Süni intellekt ideyası aşağıdakılardan hansına aiddir

- ☐ Makkarti
- ☐ Nyuell
- ☐ Tyuring
- ☒ Dekart
- ☐ Şennon

24 C.Makkerti süni intellekti işlədərkən necə adlandırırdı?

- ☒ maşınları intellektual etmək elmi və mühəndisliyi
- ☐ insanın sahib olduğu ən dəyərli mülkiyyət
- ☐ intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulasıya edilməsi
- ☐ məntiq nəzəriyyəsi
- ☐ güclü intellekt

25 Süni intellektin əsas məqsədi nədir?

- ☒ insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması
- ☐ optimizasiyanın tətbiq edilməsi
- ☐ intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulasıya edilməsi
- ☐ məntiq nəzəriyyəsinin inkişaf etdirilməsi
- ☐ müxtəlif çətin hesablamaların və digər tapşırıqların həyata keçirilməsi

26 Ars Maqna aparatı nə məqsədlə yaradılmışdır ?

- ☒ müsəlmanları xristianlaşdırmaq məqsədilə
- ☐ heç biri

- ☐ süni intellekti inkişaf etdirmək məqsədilə
- ☐ intellektin maşınlarda tətbiqini təkmilləşdirmək məqsədilə
- ☐ insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması məqsədilə

27 Biliklərin fəallıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
- ☒ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- ☐ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
- ☐ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.

28 Biliklərin bağlılıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
- ☒ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- ☐ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.

29 Biliklərin strukturluluq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
- ☐ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
- ☒ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.

30 Biliklərin daxili interpretasiyalıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
- ☐ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
- ☐ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☒ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.

31 “Şərt – Əməl” tipli qaydalara əsaslanan sistemlər biliklərin təqdim olunma modellərinin hansı tipinə aiddir

- ☐ məntiqi modellər
- ☒ produksion sistemlər
- ☐ semantik şəbəkələr
- ☐ konstruktiv sistemlər
- ☐ reymlər

32 Adresat nədir

- ☐ fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ fəaliyyətdən kənar şəxs

- ☐ fəaliyyəti dayandırılmış şəxs
- ☒ fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs

33 Süni intellekt sistemlərində biliklərin təqdim olunmasının əsas universal modellərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ məntiqi modellər
- ☐ produksion sistemlər
- ☒ konstruktiv sistemlər
- ☐ semantik şəbəkələr
- ☐ freymlər

34 biliklər – bu, obyekt, hadisə və onların elementlərinin kəmiyyət və keyfiyyət xarakteristikaları haqqında informasiya və biliklərin mövcudluğudur. Cümləni tamamlayın.

- ☐ interpretasiyalı
- ☒ faktoqrafik
- ☐ anlayışlı
- ☐ konstruktiv
- ☐ prosedur

35biliklər – bu, müxtəlif məsələlərin həllinin metod, alqoritm və proqramlar məcmusudur. Cümləni tamamlayın.

- ☐ anlayışlı
- ☒ prosedur
- ☐ interpretasiyalı
- ☐ faktoqrafik
- ☐ konstruktiv

36biliklər – bu, müxtəlif obyektlərin hissələrinin strukturu və qarşılıqlı əlaqəsi haqqında biliklərdir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ interpretasiyalı
- ☒ konstruktiv
- ☐ anlayışlı
- ☐ prosedur
- ☐ faktoqrafik

37biliklər – onları anlayışlar dəsti və onların qarşılıqlı əlaqəsi kimi də interpretasiya etmək olar. Cümləni tamamlayın.

- ☐ interpretasiyalı
- ☒ konstruktiv
- ☐ anlayışlı
- ☐ prosedur
- ☐ faktoqrafik

38 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- ☐ fəallıq
- ☐ daxili interpretasiyalıq
- ☒ bağlılıq
- ☐ faktoqrafik
- ☐ strukturluluq

39 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- ☐ faktoqrafik
- ☐ bağlılıq
- ☐ daxili interpretasiyalıq
- ☒ strukturluluq
- ☐ fəallıq

40 hesablayıcı maşınların köməyi ilə insanın təfəkkür fəaliyyətini deyil, onun nəticəsini istehsal etməyə imkan verən aparat-proqram vasitələrinin yaradılmasıdır. Cümləni tamamlayın.

- ☐ neyrofizioloji
- ☐ neyroinformatika
- ☐ psixoloji
- ☒ pragmatik
- ☐ bionik

41 – süni ağıl yaratmağı qarşısına məqsəd qoyan, insan beyninin psixofizioloji fəaliyyətinin süni sistemlərin köməyi ilə modelləşdirilməsidir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ neyrofizioloji
- ☐ neyroinformatika
- ☐ psixoloji
- ☒ bionik
- ☐ proqram-pragmatik

42 İnsan psixologiyasında məsələlərin həllində istifadə edilir, bu modelə əsasən insana hər hansı bir məsələnin öyrədilməsi ehtimal xarakteri daşıyan assosiativ əlaqənin formalaşması prosesində baş verir. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- ☐ məntiq
- ☐ təlim
- ☐ labirint
- ☒ asosiativ
- ☐ fərziyyə

43 Bu modelə əsasən məsələnin həlli üçün verilmiş göstəricilər bir-biri ilə bağlı olmayan cəhətlərin bütövlüyünü əks etdirmirdi, onların arasında başlanğıc şəraitin strukturunu formalaşdıran müəyyən münasibətlər mövcuddur, məsələnin həllinin axtarışı bu strukturlar arasında əlaqənin qurulmasına və bir şəraitdən digərinə keçilməsi yollarının quraşdırılmasına gətirib çıxardır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- ☐ məntiq
- ☐ təlim
- ☐ labirint
- ☒ fərziyyə
- ☐ asosiativ

44 Psixologiyada ehtimal olunan seçimin modeli daha çox riyazi psixologiya sahəsində çalışan mütəxəssislərin maraq dairəsində olmuşdur, intellektual sistemlər sahəsində əsasən məntiqi tibb modelinə üstünlük verilirdi. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- ☐ məntiq
- ☐ fərziyyə
- ☐ labirint
- ☒ təlim
- ☐ asosiativ

45 Başlanğıc meydançası məsələlərin verilmiş ilk göstəricilərinə uyğun gəlir, son meydançaya aparıb çıxaran yollar isə məsələnin həllinin mümkün yollarını müəyyən edir, maşın proqramlarında belə hərəkət həlledici

qaydalarla idarə olunan və hər bir alternativ şəraitdə bu və ya digər seçimi həyata keçirməyə imkan verən axtarış əməliyyatı yaranır. Bu ifadə aşağıdakı modellərdən hansına aiddir

- ☐ məntiq
- ☐ fərziyyə
- ☐ təlim
- ☒ labirint
- ☐ asosiativ

46 1950-ci ildə kompyuterdə fikirləşmə qabiliyyəti olması sualına həsr edilmiş “Hesablayıcı maşın və ağıl” məqaləsinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Makkarti
- ☐ Nyuell
- ☐ Dekart
- ☒ Tyuring
- ☐ Şennon

47 Müasir dövrdə süni intellektin əsası harada qoyulmuşdur?

- ☐ Malayziyada
- ☐ Almaniyada
- ☐ İngiltərədə
- ☒ Dartmurt Kollecinə
- ☐ Rusiyada

48 Roman Llull özünün Ars Maqna adlı məntiq aparatını neçənci ildə ixtira etmişdir?

- ☐ 1439.0
- ☐ 1586.0
- ☐ 1876.0
- ☒ 1275.0
- ☐ 1783.0

49 Süni intellekt düşüncəsinin əsasını təşkil edən sillogizm nəticələr nəzəriyyəsinin əsasını kim qoymuşdur?

- ☐ Parasels
- ☐ Heron
- ☐ Volfqanq von Kempelen
- ☒ Aristotel
- ☐ Əl Cəzirə

50 Süni intellekt kim tərəfindən yaradılıb?

- ☐ C.Həyyam
- ☐ F.Maxlup
- ☐ F.Kodd
- ☒ C.Makkarti
- ☐ Paraels

51 Süni intellekt ilk dəfə neçənci ildə istifadə edilib?

- ☐ 1977.0
- ☒ 1956.0
- ☐ 1996.0
- ☐ 1954.0
- ☐ 1967.0

52 Süni intellekt nədir?

- ☐ telekommunikasiya vasitələrinin tətbiq edildiyini öyrənən elmdir
- ☐ informasiya sistemlərini maşınlarada tətbiq edən riyazi elmdir.
- ☐ informasiya axtarışlarını təmin edən elmdir
- ☐ avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərini öyrənən elmdir
- ☒ insan məntiqini maşınlarda tətbiq etmək məqsədi daşıyan riyazi elmdir

53 Produksion sistemlərdə ““To”” qaydası nəyi bildirir

- ☐ göndərmə
- ☐ daxil etmə
- ☒ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ giriş
- ☐ çıxış

54 Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir

- ☐ çıxarış
- ☒ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ giriş
- ☐ fəaliyyət
- ☐ nəticə

55 Produksion sistemlərdə ““To”” qaydası nəyi bildirir

- ☐ giriş
- ☒ çıxarış
- ☐ çıxış
- ☐ daxil etmə
- ☐ göndərmə

56 Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir

- ☐ giriş
- ☒ göndərmə
- ☐ çıxarış
- ☐ nəticə
- ☐ fəaliyyət

57 Agent nədir

- ☐ fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- ☒ fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ fəaliyyətdən kənar şəxs
- ☐ fəaliyyəti dayandırılmış şəxs

58 Süni intellekt sistemləri özündə neçə əsas bloku birləşdirir

- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 5.0
- ☐ 6.0
- ☐ 4.0

59 "KORA" proqramının müəllifi kimdir

- ☐ Tyuring
- ☐ Sleyalı
- ☐ Braun

- ☒ M.Bonqard
☐ Şennon

60 ERAM proqramının müəllifi kimdir

- ☐ Şennon
☒ Braun
☐ Sleyalı
☐ Tyuring
☐ M.Bonqard

61 Məsələlərin labirint həlli modelinin müəllifi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Şennon
☐ Nyuell
☒ Torndayk
☐ Dekart
☐ Tyuring

62 İnformasiya nəzəriyyəsinin banisi kimdir

- ☐ Makkarti
☒ Şennon
☐ Dekart
☐ Tyuring
☐ Nyuell

63 Süni intellekt ideyası aşağıdakılardan hansına aiddir

- ☐ Makkarti
☒ Dekart
☐ Tyuring
☐ Nyuell
☐ Şennon

64 Təkamül hesablamalarını güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ Səhvlərə tolerantlıq
☐ Approksimasiya qabliyyəti
☐ Əyrilərin approksimasiyası
☒ Hesablama effektivliyi
☐ Həqiqətə uyğunluq

65 Süni neyron şəbəkələrin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☐ Approksimasiya qabliyyəti
☒ Interpretasiya olunma
☐ Adaptasiya
☐ Əyrilərin approksimasiyası
☐ Ümumiləşmə qabliyyəti

66 Qeyri-səlis çoxluqların güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☐ Modelləşdirmə
☐ Interpretasiya olunma
☒ Adaptasiya
☐ Həqiqətə uyğunluq
☐ Məntiqi çıxarış

67 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aid deyil,

- ☐ biliyin əldə edilməsi
- ☒ variantların hamısı
- ☐ interpretasiya olunma,
- ☐ "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☐ öyrənmə

68 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aiddir,

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☒ kodlaşdırma, hesablama sürəti
- ☐ interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☐ öyrənmə
- ☐ biliyin əldə edilməsi

69 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aid deyil,

- ☐ hesablama sürəti
- ☐ öyrənmə
- ☒ variantların hamısı
- ☐ kodlaşdırma
- ☐ biliyin əldə edilməsi

70 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aiddir,

- ☐ hesablama sürəti
- ☐ kodlaşdırma
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☒ interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☐ biliyin əldə edilməsi, öyrənmə

71 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aid deyil,

- ☐ "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☒ variantların hamısı
- ☐ interpretasiya olunma,
- ☐ kodlaşdırma
- ☐ hesablama sürəti

72 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aiddir,

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ hesablama sürəti
- ☒ biliyin əldə edilməsi, öyrənmə
- ☐ interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☐ kodlaşdırma

73 SC-in tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☐ genetik alqoritmlər
- ☒ xaos nəzəriyyəsi
- ☐ qeyri-səlis-məntiq
- ☐ neyron şəbəkələr
- ☐ ehtimallı mühakimə

74 Ars Maqna aparatı nə məqsədlə yaradılmışdır ?

- ☐ heç biri

- ☒ müsəlmanları xristianlaşdırmaq məqsədilə
- ☐ süni intellekti inkişaf etdirmək məqsədilə
- ☐ intellektin maşınlarda tətbiqini təkmilləşdirmək məqsədilə
- ☐ insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması məqsədilə

75 Roman Llull özünün Ars Maqna adlı məntiqq aparatını neçənci ildə ixtira etmişdir?

- ☐ 1439.0
- ☐ 1586.0
- ☐ 1876.0
- ☐ 1783.0
- ☒ 1275.0

76 Süni intellekt düşüncəsinin əsasını təşkil edən sillogizm nəticələr nəzəriyyəsinin əsasını kim qoymuşdur?

- ☐ Parasels
- ☐ Əl Cəzirə
- ☒ Aristotel
- ☐ Volfqanq von Kempelen
- ☐ Heron

77 Süni intellektin əsas məqsədi nədir?

- ☐ intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulyasiya edilməsi
- ☒ insan intellektindən daha güclü bir intellektin yaradılması
- ☐ optimizasiyanın tətbiq edilməsi
- ☐ müxtəlif çətin hesablamaların və digər tapşırıqların həyata keçirilməsi
- ☐ məntiq nəzəriyyəsinin inkişaf etdirilməsi

78 C.Makkerti süni intellekti işlədərkən necə adlandırırdı?

- ☐ insanın sahib olduğu ən dəyərli mülkiyyət
- ☐ güclü intellekt
- ☒ maşınları intellektual etmək elmi və mühəndisliyi
- ☐ məntiq nəzəriyyəsi
- ☐ intellektin maşın tərəfindən dəqiq simulyasiya edilməsi

79 Süni intellekt kim tərəfindən yaradılıb?

- ☐ C.Həyyam
- ☐ F.Kodd
- ☐ F.Maxlup
- ☐ Paraels
- ☒ C.Makkarti

80 Süni intellekt ilk dəfə neçənci ildə istifadə edilib?

- ☐ 1954.0
- ☐ 1996.0
- ☒ 1956.0
- ☐ 1967.0
- ☐ 1977.0

81 Süni intellekt nədir?

- ☐ informasiya sistemlərini maşınlarada tətbiq edən riyazi elmdir.
- ☒ insan məntiqini maşınlarda tətbiq etmək məqsədi daşıyan riyazi elmdir
- ☐ avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərini öyrənən elmdir
- ☐ telekommunikasiya vasitələrinin tətbiq edildiyini öyrənən elmdir

- ☐ informasiya axtarışlarını təmin edən elmdir

82 Produksion sistemlərdə ““To”” qaydası nəyi bildirir,

- ☐ göndərmə
☒ variantların heç biri doğru deyil
☐ giriş
☐ çıxış
☐ daxil etmə

83 Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir,

- ☐ giriş
☐ nəticə
☐ çıxarış
☒ variantların heç biri doğru deyil
☐ fəaliyyət

84 Biliklərin fəallıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ variantların heç biri doğru deyil,
☐ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
☐ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
☒ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.
☐ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.

85 Biliklərin bağlılıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ variantların heç biri doğru deyil,
☐ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
☐ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
☒ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
☐ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.

86 Biliklərin strukturluluq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ variantların heç biri doğru deyil,
☐ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
☐ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
☒ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
☐ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.

87 Biliklərin daxili interpretasiyalıq xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ variantların heç biri doğru deyil,
☐ Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır.
☐ Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur.
☒ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir.
☐ Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir.

88 Produksion sistemlərdə ““To” qaydası nəyi bildirir,

- ☐ giriş
- ☐ daxil etmə
- ☐ çıxış
- ☒ çıxarış
- ☐ göndərmə

89 Produksion sistemlərdə “Əgər” qaydası nəyi bildirir,

- ☐ giriş
- ☐ nəticə
- ☐ çıxarış
- ☒ göndərmə
- ☐ fəaliyyət

90 “Şərt – Əməl” tipli qaydalara əsaslanan sistemlər biliklərin təqdim olunma modellərinin hansı tipinə aiddir,

- ☐ məntiqi modellər
- ☐ konstruktiv sistemlər
- ☐ semantik şəbəkələr
- ☒ produksion sistemlər
- ☐ reymlər

91 Bu quruluş aşağıdakı modellərin hansına aiddir SLOT 1-in ADI (SLOT 1-in MƏNASI) SLOT 2-in ADI (SLOT 2-in MƏNASI) - - - - - SLOT N-in ADI (SLOT N-in MƏNASI)).

- ☐ məntiqi modellər
- ☐ konstruktiv sistemlər
- ☐ semantik şəbəkələr
- ☒ freymlər
- ☐ produksion sistemlər

92 Adresat nədir

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs
- ☐ fəaliyyəti dayandırılmış şəxs
- ☒ fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- ☐ fəaliyyətdən kənar şəxs

93 Agent nədir,

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ fəaliyyəti dayandırılmış şəxs
- ☐ fəaliyyətin nəticəsindən istifadə edən şəxs
- ☒ fəaliyyətdə olan və bu fəaliyyəti hərəkətə gətirən şəxs
- ☐ fəaliyyətdən kənar şəxs

94 Süni intellekt sistemlərində biliklərin təqdim olunmasının əsas universal modellərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ produksion sistemlər
- ☐ semantik şəbəkələr
- ☒ konstruktiv sistemlər
- ☐ məntiqi modellər
- ☐ freymlər

95 biliklər – bu, obyekt, hadisə və onların elementlərinin kəmiyyət və keyfiyyət xarakteristikaları haqqında informasiya və biliklərin mövcudluğudur. Cümləni tamamlayın. 2

- ☐ interpretasiyalı
- ☐ konstruktiv
- ☐ anlayışlı
- ☒ faktoqrafik
- ☐ prosedur

96biliklər – bu, müxtəlif məsələlərin həllinin metod, alqoritm və proqramlar məcmusudur. Cümləni tamamlayın.

- ☐ interpretasiyalı
- ☐ konstruktiv
- ☐ anlayışlı
- ☒ prosedur
- ☐ faktoqrafik

97biliklər – bu, müxtəlif obyektlərin hissələrinin strukturu və qarşılıqlı əlaqəsi haqqında biliklərdir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ interpretasiyalı
- ☐ prosedur
- ☐ anlayışlı
- ☒ konstruktiv
- ☐ faktoqrafik

98biliklər – onları anlayışlar dəsti və onların qarşılıqlı əlaqəsi kimi də interpretasiya etmək olar. Cümləni tamamlayın.

- ☐ interpretasiyalı
- ☐ prosedur
- ☐ konstruktiv
- ☒ anlayışlı
- ☐ faktoqrafik

99 Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- ☐ faktoqrafik
- ☐ strukturluluq
- ☐ daxili interpretasiyalıq
- ☒ fəallıq
- ☐ bağlılıq

100 Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir,2

- ☐ faktoqrafik
- ☐ strukturluluq
- ☐ daxili interpretasiyalıq
- ☒ bağlılıq
- ☐ fəallıq

101 Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu ifadə biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir,2

- ☐ faktoqrafik
- ☐ bağlılıq

- ☐ daxili interpretasiyalıq
- ☒ strukturluluq
- ☐ fəallıq

102 İqtisadi sistemləri tədqiq edən zaman ən başlıca məsələlər deyil?

- ☐ sistem münasibətlərinin düzgün dərk edilməsi
- ☐ ünsürlərin keyfiyyətə fərqli cəhətlərinin ayrılması
- ☐ ünsürlərin sistemə çevrilməsinə səbəb olan determinantları aşkara çıxarmaq
- ☐ sistemlərin strukturunun, fəaliyyət göstərməsinin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- ☒ qarşılıqlı əlaqədə olan sistemlərin vəhdətliyinin təmin olunması

103 Dərketmə formaları içərisində mühüm yer tutur?

- ☐ mütəq ideyanın olması
- ☐ sistem spesifikasiyi
- ☒ sistemli bilik
- ☐ qərar qəbul etmə
- ☐ iqtisadi bilik

104 Zəruri rəngarənglik qanununa görə:

- ☐ hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən kiçik olsun
- ☒ hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən böyük olsun
- ☐ sistemin rəngarəngliyi artdıqca informasiyalar uyğun olaraq azalsın
- ☐ sistemin rəngarəngliyi artdıqca informasiyalar da müvafiq sürətdə çoxalsın
- ☐ hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyinə bərabər olsun

105 Kibernetika hansı sahələrə ayrılır?

- ☐ nəzəri, təşkilatı, tətbiqi
- ☐ iqtisadi, metodoloji
- ☒ nəzəri, texniki, tətbiqi
- ☐ nəzəri, texniki
- ☐ nəzəri, texniki, təşkilatı

106 Nəzəri kibernetikaya aiddir:

- ☐ avtomatlaşdırılmış diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
- ☐ obrazların tanınması
- ☐ idarəetmə aparatlarının yaradılması
- ☐ texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
- ☒ ixtiyari təbii idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması

107 Texniki kibernetikanın məşğul olduğu problemlərə aid deyil:

- ☐ diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
- ☐ obyektlərin identifikasiyası
- ☒ idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması
- ☐ oxuya bilən avtomatların yaradılması
- ☐ texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili

108 Kibernetikanın xalq təsərrüfatı sahəsində ən mühüm vəzifəsi nədir?

- ☐ oxuya bilən avtomatların yaradılması
- ☒ müəssisələrin idarə olunmasının avtomatlaşdırılmış sistemini yaratmaq
- ☐ obrazların tanınması

- ☐ texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
- ☐ diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması

109 Kibernetik sistemin əks etdiyi proseslərə daxil deyil?

- ☐ informasiyalarla mübadilə aparır
- ☒ bu sistemlə qarşılıqlı əlaqədə olan sistemləri özündə birləşdirir
- ☐ informasiyaları qəbul edir
- ☐ informasiyaları yaddaşda saxlayır
- ☐ informasiyaları emal edir

110 Dəyişənlər... cümləni tamamlayın.

- ☐ məzmununa görə real obyektə bərabər olub bu obyektin hər hansı hissəsidir
- ☐ öz məzmununa görə real obyektə bərabərdir
- ☐ sistemin elementi deyil
- ☒ məzmununa görə real obyektə bərabər olmayıb bu obyektin hər hansı hissəsidir
- ☐ kəmiyyət baxımından dəyişkəndir

111 Kibernetik sistemin növləri hansılardır?

- ☐ texniki,nəzəri
- ☐ hamısı
- ☐ adaptiv,texniki,nəzəri
- ☐ təşkilati,proqramlı
- ☒ proqramlı,adaptiv

112 Kibernetik sistemdə baş verən proseslər:

- ☐ əsas,əks əlaqə
- ☐ məhdudiyyət,əks rabitə
- ☐ əsas,məhdudiyyət
- ☒ əsas,əks rabitə,məhdudiyyət
- ☐ əsas,əks əlaqə,məhdudiyyət

113 Kibernetik sistemin hansı elementləri vardır?

- ☐ giriş,çıxış,məhdudiyyət
- ☐ əsas,əks əlaqə,giriş,çıxış
- ☐ əsas,əks əlaqə,məhdudiyyət
- ☒ əks əlaqə,məhdudiyyət,giriş,çıxış,proses
- ☐ giriş,çıxış,proses

114 Genetik alqoritmlərin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ Əyrlərin approksimasiyası
- ☐ Approksimasiya qabliyyəti
- ☐ Səhvlərə tolerantlıq
- ☒ Qlobal optimallaşdırma
- ☐ Həqiqətə uyğunluq

115 Təkamül hesablamalarını güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ Əyrlərin approksimasiyası
- ☐ Approksimasiya qabliyyəti
- ☐ Səhvlərə tolerantlıq
- ☒ Hesablama effektivliyi
- ☐ Həqiqətə uyğunluq

116 Qeyri-səlis çoxluqların güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ Modelləşdirmə
- ☐ Məntiqi çıxarış
- ☐ Həqiqətə uyğunluq
- ☒ Adaptasiya
- ☐ Interpretasiya olunma

117 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aid deyil

- ☐ biliyin əldə edilməsi
- ☐ "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☐ interpretasiya olunma
- ☒ variantların hamısı
- ☐ öyrənmə

118 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aiddir

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ hesablama sürəti
- ☐ kodlaşdırma
- ☒ interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☐ biliyin əldə edilməsi, öyrənmə

119 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aid deyil

- ☐ "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☐ kodlaşdırma
- ☐ interpretasiya olunma
- ☒ variantların hamısı
- ☐ hesablama sürəti

120 Qeyri-səlis çoxluqların zəif cəhətlərinə aiddir

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ kodlaşdırma
- ☐ interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
- ☒ biliyin əldə edilməsi, öyrənmə
- ☐ hesablama sürəti

121 SC-in tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ genetik alqoritmlər
- ☐ neyron şəbəkələr
- ☐ qeyri-səlis-məntiq
- ☒ xaos nəzəriyyəsi
- ☐ ehtimallı mühakimə

122 Kibernetik sistemin neçə elementi mövcuddur?

- ☐ 6.0
- ☐ 4.0
- ☐ 7.0
- ☒ 5.0
- ☐ 3.0

123 Kibernetika sistemində neçə proses baş verir?

- ☐ 7.0

- ☐ 5.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 6.0

124 Kibernetik sistemin neçə növü vardır?

- ☒ 2.0
- ☐ 3.0
- ☐ 7.0
- ☐ 5.0
- ☐ 4.0

125 Kibernetikanın əsas tədqiqat obyektı nədir?

- ☐ texniki proqram toplusu
- ☐ bilik sistemi
- ☐ iqtisadi sistem
- ☒ kibernetik sistem
- ☐ proqram təminatı

126 Kibernetik dildə sistem dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ texniki-təşkilati sistemlər çoxluğu
- ☐ iqtisadi əlaqələr məcmusu
- ☐ linqvistik vasitələr məcmusu
- ☒ qarşılıqlı əlaqəli dəyişənlərin, elementlərin, blokların məcmusu
- ☐ metodoloji vasitələr kompleksi

127 Biri nəzəri kibernetikaya daxil olan nəzəriyyə deyil:

- ☐ statistik həllər nəzəriyyəsi
- ☐ təsadüfi proseslər nəzəriyyəsi
- ☐ mürəkkəb sistemlərin idarə olunması nəzəriyyəsi
- ☒ iqtisadi nəzəriyyə
- ☐ oyunlar nəzəriyyəsi

128 Kibernetika neçə yerə ayrılır?

- ☐ 6.0
- ☐ 4.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 5.0

129 Kibernetikanın əsas qanunlarından biridir?

- ☐ iqtisadi əlaqə
- ☐ məqsədli bilik
- ☐ sistemli bilik
- ☒ zəruri rəngarənglik
- ☐ təşkilati zərurilik

130 Hansı obyektin sistem halında öyrənilməsinə daxil deyil?

- ☐ hadisələrə təsir edən bir çox amillərin mühüm əlaqələrinin müəyyən edilməsi
- ☐ hadisələrin real ümumiliyinin, ümumi keyfiyyətinin aşkara çıxarılması
- ☐ hadisələrin, predmetlərin real əlaqələrinin aşkara çıxarılması
- ☒ hadisələrin bütövlükdə tədqiq edilməsi

- ☐ hadisələr sisteminin hərtərəfli öyrənilməsi

131 Kibernetika nəyi öyrənir?

- ☐ bilik iqtisadiyyatını
☐ texnoloji prosesləri
☐ texniki-iqtisadi əlaqələri
☒ əlaqə və idarəetmə modelləri
☐ telekommunikasiya vasitələrini

132 Kibernetikanın əsasını kim qoymuşdu?

- ☐ D.Bell
☐ F.Maxlup
☐ Y.Şumpeter
☒ N.Viper
☐ E.Toffler

133 EC – termini nəyi bildirir

- ☐ variantların heç biri
☐ süni neyron şəbəkələr
☐ qeyri-səlis çoxluq
☒ təkamül hesablamaları
☐ qeyri – səlis məntiq

134 Süni neyron şəbəkələrin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ Approksimasiya qabiliyyəti
☐ Əyrlərin approksimasiyası
☐ Adaptasiya
☒ Interpretasiya olunma
☐ Ümumiləşmə qabiliyyəti

135 GA,təkamül hesablamaların zəif cəhətlərinə aiddir

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
☐ öyrənmə
☐ interpretasiya olunma, "Qara qutu" kimi təsvir olunma
☒ kodlaşdırma, hesablama sürəti
☐ biliyin əldə edilməsi

136 Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aid deyil

- ☐ biliyin əldə edilməsi
☐ kodlaşdırma
☐ öyrənmə
☒ variantların hamısı
☐ hesablama sürəti

137 Əsas-...

- ☐ verilmiş proqrama uyğun olaraq davranış uyğunluğudur
☐ sistemin çıxışa olan tələbin,girişə olan tələb kimi uyğunluğudur
☐ çıxışın faktiki və arzu olunan vəziyyətə uyğunluğudur
☒ giriş və çıxışı yaradan prosesdir
☐ yaranmış problemləri aradan qaldırma imkanındır

138 Məhdudiyyət-...

- ☐ verilmiş proqrama uyğun olaraq davranış uyğunluğudur
- ☐ çıxışın faktiki və arzu olunan vəziyyətə uyğunluğudur
- ☐ giriş və çıxışı yaradan prosesdir
- ☒ sistemin çıxışa olan tələbin,girişə olan tələb kimi uyğunluğudur
- ☐ yaranmış problemləri aradan qaldırma imkanındır

139 Kibernetik sistmdə baş verən proseslər:

- ☐ əsas,əks əlaqə
- ☐ məhdudiyyət,əks rabitə
- ☐ əsas,məhdudiyyət
- ☒ əsas,əks rabitə,məhdudiyyət
- ☐ əsas,əks əlaqə,məhdudiyyət

140 Kibernetika sistemində neçə proses baş verir?

- ☐ 7.0
- ☐ 5.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 6.0

141 Adoptiv-... düzgün variantı seçin:

- ☐ çıxışın faktiki və arzu olunmayan vəziyyətə uyğunluğudur
- ☐ yaranmış məhdudiyyətləri aradan qaldırmaq imkanı vardır
- ☐ belə sistemlər üçün yalnız verilmiş proqrama uyğun olaraq yalnız bir davranış xarakterikdir
- ☒ ətraf mühitə maksimal adaptasiya etmək üçün özünü təşkil qabiliyyətinə malikdir
- ☐ sistemin çıxışına olan tələbin girişə olan tələb kimi uyğunluğudur

142 Proqramlı -... düzgün variantı seçin:

- ☐ çıxışın faktiki və arzu olunmayan vəziyyətə uyğunluğudur
- ☐ yaranmış məhdudiyyətləri aradan qaldırmaq imkanı vardır
- ☐ ətraf mühitə maksimal adaptasiya etmək üçün özünü təşkil qabiliyyətinə malikdir
- ☒ belə sistemlər üçün yalnız verilmiş proqrama uyğun olaraq yalnız bir davranış xarakterikdir
- ☐ sistemin çıxışına olan tələbin girişə olan tələb kimi uyğunluğudur

143 Kibernetik sistemin növləri hansıladır?

- ☐ hamısı
- ☐ təşkilati,proqramlı
- ☐ texniki,nəzəri
- ☒ proqramlı,adoptiv
- ☐ adoptiv,texniki,nəzəri

144 Kibernetik sistemin neçə növü vardır?

- ☐ 4.0
- ☐ 7.0
- ☐ 5.0
- ☒ 2.0
- ☐ 3.0

145 Dəyişənlər-... cümləni tamamlayın.

- ☐ sistemin elementi deyil
- ☐ məzmununa görə real obyektə bərabər olub bu obyektin hər hansı hissəsidir
- ☐ kəmiyyət baxımından dəyişkəndir

- ☐ öz məzmununa görə real obyektə bərabərdir
- ☒ məzmununa görə real obyektə bərabər olmayıb bu obyektin hər hansı hissəsidir

146 Kibernetik sistemin əks etdiyi proseslərə daxil deyil?

- ☐ informasiyalarla mübadilə aparır
- ☐ informasiyaları yaddaşda saxlayır
- ☐ informasiyaları qəbul edir
- ☒ bu sistemlə qarşılıqlı əlaqədə olan sistemləri özündə birləşdirir
- ☐ informasiyaları emal edir

147 Kibernetikanın əsas tədqiqat obyekti nədir?

- ☐ texniki proqram toplusu
- ☐ bilik sistemi
- ☐ iqtisadi sistem
- ☒ kibernetik sistem
- ☐ proqram təminatı

148 Kibernetik dildə sistem dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ texniki-təşkilati sistemlər çoxluğu
- ☐ iqtisadi əlaqələr məcmusu
- ☐ linqvistik vasitələr məcmusu
- ☒ qarşılıqlı əlaqəli dəyişənlərin, elementlərin, blokların məcmusu
- ☐ metodoloji vasitələr kompleksi

149 Kibernetikanın xalq təsərrüfatı sahəsində ən mühüm vəzifəsi nədir?

- ☐ texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
- ☐ diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
- ☐ oxuya bilən avtomatların yaradılması
- ☒ müəssisələrin idarə olunmasının avtomatlaşdırılmış sistemini yaratmaq
- ☐ obrazların tanınması

150 Biri nəzəri kibernetikaya daxil olan nəzəriyyə deyil:

- ☐ statistik həllər nəzəriyyəsi
- ☐ təsadüfi proseslər nəzəriyyəsi
- ☐ mürəkkəb sistemlərin idarə olunması nəzəriyyəsi
- ☒ iqtisadi nəzəriyyə
- ☐ oyunlar nəzəriyyəsi

151 Texniki kibernetikanın məşğul olduğu problemlərə aid deyil:

- ☐ diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
- ☐ texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili
- ☐ oxuya bilən avtomatların yaradılması
- ☒ idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması
- ☐ obyektlərin identifikasiyası

152 Nəzəri kibernetikaya aiddir:

- ☐ avtomatlaşdırılmış diaqnostik qurğuların işlənilib hazırlanması
- ☐ idarəetmə aparatlarının yaradılması
- ☐ obrazların tanınması
- ☒ ixtiyari təbii idarəetmə sistemlərinin aparatının və metodlarının işlənilib hazırlanması
- ☐ texniki proseslərin və fiziki eksperimentlərin halını xarakterizə edən situasiyaların təhlili

153 Kibernetika hansı sahələrə ayrılır?

- ☐ nəzəri, texniki, təşkilati
- ☐ nəzəri, texniki
- ☐ iqtisadi, metodoloji
- ☒ nəzəri, texniki, tətbiqi
- ☐ nəzəri, təşkilatı, tətbiqi

154 Kibernetika neçə yerə ayrılır?

- ☐ 6.0
- ☐ 4.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 5.0

155 Zəruri rəngarənglik qanununa görə:

- ☐ sistemin rəngarəngliyi artdıqca informasiyalar uyğun olaraq azalsın
- ☐ hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyinə bərabər olsun
- ☐ hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən kiçik olsun
- ☒ hər bir sistemin effektiv idarə olunması yalnız o halda mümkündür ki, idarə edən sistemin rəngarəngliyi idarə olunan sistemin rəngarəngliyindən böyük olsun
- ☐ sistemin rəngarəngliyi artdıqca informasiyalar da müvafiq sürətdə çoxalsın

156 Kibernetikanın əsas qanunlarından biridir?

- ☐ iqtisadi əlaqə
- ☐ məqsədli bilik
- ☐ sistemli bilik
- ☒ zəruri rəngarənglik
- ☐ təşkilatı zərurilik

157 Hansı obyektin sistem halında öyrənilməsinə daxil deyil?

- ☐ hadisələrə təsir edən bir çox amillərin mühüm əlaqələrinin müəyyən edilməsi
- ☐ hadisələrin real ümumiliyinin, ümumi keyfiyyətinin aşkara çıxarılması
- ☐ hadisələrin, predmetlərin real əlaqələrinin aşkara çıxarılması
- ☒ hadisələrin bütövlükdə tədqiq edilməsi
- ☐ hadisələr sisteminin hərtərəfli öyrənilməsi

158 Dərketmə formaları içərisində mühüm yer tutur? 2

- ☒ sistemli bilik
- ☐ qərar qəbul etmə
- ☐ iqtisadi bilik
- ☐ sistem spesifikasiyi
- ☐ müəq ideyanın olması

159 İqtisadi sistemləri tədqiq edən zaman ən başlıca məsələlər deyil?

- ☐ sistem münasibətlərinin düzgün dərk edilməsi
- ☐ ünsürlərin sistemə çevrilməsinə səbəb olan determinantları aşkara çıxarmaq
- ☐ ünsürlərin keyfiyyətə fərqli cəhətlərinin ayrılması
- ☐ sistemlərin strukturunun, fəaliyyət göstərməsinin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- ☒ qarşılıqlı əlaqədə olan sistemlərin vəhdətliyinin təmin olunması

160 Kibernetika nəyi öyrənir?

- ☐ bilik iqtisadiyyatını
- ☐ telekommunikasiya vasitələrini
- ☒ əlaqə və idarəetmə modelləri
- ☐ texniki-iqtisadi əlaqələri
- ☐ texnoloji prosesləri

161 Kibernetikanın əsasını kim qoymuşdu?

- ☐ Y.Şumpeter
- ☒ N.Viper
- ☐ D.Bell
- ☐ E.Toffler
- ☐ F.Maxlup

162 EC – termini nəyi bildirir,

- ☐ variantların heç biri
- ☒ təkamül hesablamaları
- ☐ qeyri-səlis çoxluq
- ☐ süni neyron şəbəkələr
- ☐ qeyri – səlis məntiq

163 Genetik alqoritmlərin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ Əyrilərin approksimasiyası
- ☒ Qlobal optimallaşdırma
- ☐ Səhvlərə tolerantlıq
- ☐ Approksimasiya qabliyyəti
- ☐ Həqiqətə uyğunluq

164 A qeyri-səlis çoxluğunun mənsubiyyət funksiyası olarsa, belə çoxluğa nə deyilir

- ☐ boş çoxluq
- ☒ qeyri- səlis çoxluğunun daşıyıcısı
- ☐ çoxluğunun keçid nöqtələri
- ☐ normal qeyri-səlis çoxluq
- ☐ universal çoxluq

165 İxtiyarı $x \in X$ üçün xarakteristik funksiyasının qiyməti olarsa, belə çoxluğa nə deyilir

- ☐ boş çoxluq
- ☒ universal çoxluq
- ☐ çoxluğunun keçid nöqtələri
- ☐ normal qeyri-səlis çoxluq
- ☐ qeyri- səlis çoxluğunun daşıyıcısı

166 Əgər istənilən $x \in X$ üçün xarakteristik funksiyasının qiyməti sıfır olarsa, belə çoxluğa nə deyilir

- ☐ qeyri- səlis çoxluğunun daşıyıcısı
- ☐ universal çoxluq
- ☐ çoxluğunun keçid nöqtələri
- ☒ boş çoxluq
- ☐ normal qeyri-səlis çoxluq

167 X universal çoxluğundan götürülmüş x elementlərinin və onlara uyğun mənsubiyyət funksiyalarının nizamlanmış cütlikləri deyilir. Cümləni tamamlayın

- ☐ qeyri-səlis funksiya
- ☒ qeyri-səlis çoxluq

- ☐ qeyri-səlis məntiq
- ☐ qeyri-səlis nəzəriyyə
- ☐ qeyri-səlis sistem

168 Qeyri-səlis çoxluğun iki x və y elementləri arasında R münasibətinin olmasını göstərmək üçün neçə yazılışdan istifadə edilir

- ☐ 6.0
- ☐ 5.0
- ☒ 2.0
- ☐ 4.0
- ☐ 3.0

169 Qeyri səlis çoxluqların tərifı hansı funksiyanın köməyilə verilir

- ☐ «məqsəd»
- ☒ mənsubiyyət»
- ☐ «çıxış»
- ☐ «giriş»
- ☐ «asilılıq»

170 Qeyri-müəyyən bə qeyri səlis qərarların ciddi riyazi təsvirinə imkan verən, “qeyri – səlis çoxluqlar ” nəzəriyyəsinin banisi kimdir

- ☐ Makkarti
- ☒ L.Zadə
- ☐ Tyuring
- ☐ Nyuell
- ☐ Şennon

171 Qeyri-müəyyənlik şəraitində bu ifadə şirkətdə nəyi bildirir? $M=\{0.3, 0.9, 0.5, 0.8, 0.6, 1, 0.6, 0.4, 0.9, 1\}$.

- ☐ istehsal etdiyi məhsulu
- ☐ xərcini
- ☐ gəlirini
- ☐ investisiyanı
- ☒ мягсядини

172 Qeyri səlis çoxluqların tərifı hansı funksiyanın köməyilə verilir,

- ☐ «məqsəd»
- ☐ «asilılıq»
- ☒ mənsubiyyət»
- ☐ «çıxış»
- ☐ «giriş»

173 Qeyri-müəyyən bə qeyri səlis qərarların ciddi riyazi təsvirinə imkan verən, “qeyri – səlis çoxluqlar ” nəzəriyyəsinin banisi kimdir,

- ☐ Tyuring
- ☒ L.Zadə
- ☐ Makkarti
- ☐ Şennon
- ☐ Nyuell

174 Proses-...

- ☐ sistemin heç olamas a bir çıxışı onun girişidir

- ☐ digər kibernetik sistemlərin fəaliyyətinin məhsuludur
- ☒ girişi çıxışa çevirəndir
- ☐ xarici mühitin dəyişilməsinə gətirən sistemdə baş verən hər bir dəyişiklikdir
- ☐ digər sistemə giriş kimi çıxışa olan tələbdir

175 Çıxış-...

- ☐ digər sistemə giriş kimi çıxışa olan tələbdir
- ☐ digər kibernetik sistemlərin fəaliyyətinin məhsuludur
- ☐ girişi çıxışa çevirəndir
- ☐ sistemin heç olamasa bir çıxışı onun girişidir
- ☒ xarici mühitin dəyişilməsinə gətirən sistemdə baş verən hər bir dəyişiklikdir

176 Giriş-...

- ☐ digər sistemə giriş kimi çıxışa olan tələbdir
- ☐ sistemin heç olamasa bir çıxışı onun girişidir
- ☒ digər kibernetik sistemlərin fəaliyyətinin məhsuludur
- ☐ xarici mühitin dəyişilməsinə gətirən sistemdə baş verən hər bir dəyişiklikdir
- ☐ girişi çıxışa çevirəndir

177 Kibernetik sistemin hansı elementləri vardır?

- ☐ əsas,əks əlaqə,məhdudiyyət
- ☒ əks əlaqə,məhdudiyyət,giriş,çıkış,proses
- ☐ giriş,çıkış,proses
- ☐ giriş,çıkış,məhdudiyyət
- ☐ əsas,əks əlaqə,giriş,çıkış

178 Kibernetik sistemin neçə elementi mövcuddur?

- ☒ 5.0
- ☐ 4.0
- ☐ 7.0
- ☐ 3.0
- ☐ 6.0

179 Əks rabitə-...

- ☐ verilmiş proqrama uyğun olaraq davranış uyğunluğudur
- ☐ giriş və çıxışı yaradan prosesdir
- ☐ sistemin çıxışa olan tələbin,girişə olan tələb kimi uyğunluğudur
- ☐ yaranmış problemləri aradan qaldırma imkanındır
- ☒ çıxışın faktiki və arzu olunan vəziyyətə uyğunluğudur

180 Hər bir alternativ yalnız bir mənsubiyyət funksiyası ilə xarakterizə olunur, alternativlər arasından ən yaxşısını seçmək üçün onların mənsubiyyət funksiyalarının qiymətləri içərisində ən böyüyünü tapmaq və müvafiq alternativə ən yaxşı alternativ kimi qəbul etmək olar. Bu ifadə qeyri-səlis riyazi proqramlaşdırmada maksmin məsələlərin həll üsulunun hansı mərhələsinə aiddir

- ☐ beşinci
- ☐ dördüncü
- ☒ ikinci
- ☐ birinci
- ☐ üçüncü

181 Hər bir alternativ üçün onun ən pis ödədiyi kriteri müəyyənləşdirilir, başqa sözlə desək bütün alternativlər arasından mənsubiyyət funksiyasının qiyməti ən kiçik olan kriteri tapılır. Bu ifadə qeyri-səlis riyazi proqramlaşdırmada maksmin məsələlərin həll üsulunun hansı mərhələsinə aiddir

- ☐ ikinci
- ☒ birinci
- ☐ beşinci
- ☐ dördüncü
- ☐ üçüncü

182 Qeyri-müəyyənlik şəraitində bu ifadə şirkətdə nəyi bildirir, $2 M = \{0.3, 0.9, 0.5, 0.8, 0.6, 1, 0.6, 0.4, 0.9, 1\}$.

- ☐ istehsal etdiyi məhsulu
- ☒ məqsədini
- ☐ gəlirini
- ☐ xərcini
- ☐ investisiyanı

183 Aşağıdakı ifadələrdən hansı effektiv həllərin seçilməsi üçün qeyri-səlis qərar qəbul etmə məsələsi yanaşmasına aid edilir

- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☒ Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir
- ☐ Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir
- ☐ Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir.
- ☐ Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər.

184 Aşağıdakı ifadələrdən hansı zamanət verilmiş nəticələrin əldə olunması yanaşmasına aid edilir

- ☐ Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir
- ☒ Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər.
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir.
- ☐ Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir

185 Aşağıdakı ifadələrdən hansı qeyri-münasib alternativlərin atılması yanaşmasına aid edilir

- ☐ Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir
- ☒ Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir.
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir.
- ☐ Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər.

186 Aşağıdakı ifadələrdən hansı pareto prinsipinə aid edilir

- ☐ Qeyri-müəyyənliklər şəraitində qərarların qəbul edilməsi məsələlərində riyazi cəhətdən yalnız bir ciddi nəticə əldə etmək olar, reallaşdıran alternativ həll kimi seçilməyə də bilər, çünki belə alternativ həddən artıq yaxşı və ya həddən artıq pis həll ola bilər
- ☐ Alternativlər çoxluğundan "zay" alternativlərin, yəni şərtlərə və məqsədlərə daha az uyğun gələn alternativlərin atılmasından ibarətdir, hər addımdan sonra alternativlər çoxluğu müəyyən qədər kiçilir
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☒ Məsələnin həlli yaxşılaşdırıla bilməyən alternativlər arasında axtarılmalıdır, bu mülahizə alternativlər çoxluğunu "sıxmağa", hər hansı göstəriciyə görə pis alternativin seçilməsi nəticəsində mümkün ola biləcək itkiləri müəyyən etməyə və hər hansı konkret göstəriciyə görə alternativin yaxşılaşdırılmasına imkan verir.
- ☐ Burada məqsəd, məhdudiyyətlər və şərtlər haqqında biliklərin subyektivliyi nəzərə alınır, alternativlər arasında üstünlük münasibətləri istifadə edilir.

187 Qeyri-müəyyənliklər şəraitində məsələlərin həlli istiqamətində hansı yanaşmalar mövcuddur

- ☐ effektiv həllərin seçilməsi üçün qeyri-səlis qərar qəbuletmə məsələsi
- ☒ variantların hamısı
- ☐ pareto prinsipi
- ☐ qeyri-münasib alternativlərin atılması
- ☐ zəmanət verilmiş nəticələrin əldə olunması

188 Qeyri-səlis riyazi proqramlaşdırmada maksmin məsələlərin həll üsulu neçə mərhələli olur

- ☐ 6.0
- ☐ 5.0
- ☒ 2.0
- ☐ 4.0
- ☐ 3.0

189 Qərarların qəbul edilməsi, yəni ən effektiv alternativin seçilməsi məsələsi neçə mərhələdə həll edilir

- ☐ 6.0
- ☒ 3.0
- ☐ 2.0
- ☐ 4.0
- ☐ 5.0

190 Qeyri-səlis münasibətlər neçə ölçülü relyasion matrisin köməyi ilə verilir

- ☐ 6.0
- ☒ 2.0
- ☐ 4.0
- ☐ 3.0
- ☐ 5.0

191 Neyrokompyuterlərin müasir kompyuterlərdən əsas fərqi nədən ibarətdir? 1.onlar öyrənmə qabiliyyətinə malikdirlər 2.süni intellekt məsələlərinin həllində istifadə edilir 3.hesablama əməliyyatları paralel aparılır 4.hesablama prosesləri verilənlərlə idarə olunur

- ☐ 1.4
- ☒ 1.2
- ☐ 2.3
- ☐ 1.3
- ☐ 2.4

192 Fəallaşma funksiyalarına aşağıdakılardan hansılar aid edilir, 1. vahid sıçrayış funksiyası 2. homogen 3. xətti hədd 4. siqmoid – hiperbolik tangens 5. siqmoid – logistik 6. heterogen

- ☐ 1,3,4,6
- ☒ 1,3,4,5
- ☐ 1,2,4,5

- ☐ 1,3,5,6
- ☐ 1,2,5,6

193 Aşağıdakı ifadələrdən hansı paket öyrədilməsinə aiddir

- ☒ çəkilər öyrədici yığımın vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığımın təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnilir
- ☐ böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımında paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkirlərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur
- ☐ çəkilər başlanğıc verilənlərin yığımının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir
- ☐ bütün çəkirlərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir
- ☐ ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımından təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir

194 Aşağıdakı ifadələrdən hansı xətti verilmə üsuluna aiddir

- ☐ . bütün çəkirlərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir
- ☐ ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımından təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir
- ☐ böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımında paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkirlərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur
- ☐ çəkilər öyrədici yığımın vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığımın təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnilir
- ☒ çəkilər başlanğıc verilənlərin yığımının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir

195 Aşağıdakı ifadələrdən hansı nümunə ilə verilmə üsuluna aiddir

- ☐ çəkilər öyrədici yığımın vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığımın təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnilir
- ☒ ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımından təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir
- ☐ bütün çəkirlərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir
- ☐ çəkilər başlanğıc verilənlərin yığımının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir
- ☐ böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımında paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkirlərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur

196 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin birinci üsuluna aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ çəkilər öyrədici yığımın vektorlarının hər bir təqdimatından sonra deyil, bütün öyrədici yığımın təsiri nəzərə alındıqdan sonra təzələnilir
- ☐ böyük öyrədilmə sürəti və radiusu seçilir ki, bu da neyronların vektorlarını nümunələrin yığımında paylanmasına müvafiq düzməyə imkan verir, çəkirlərin dəqiq sazlanması aparılır, öyrədilmə sürətinin parametrləri başlanğıc qiymətlərdən xeyli az olur
- ☐ çəkilər başlanğıc verilənlərin yığımının iki əsas məxsusi vektorları arasından keçən xətti fəza boyu xətti olaraq nizamlanmış vektorların qiymətləri ilə verilir
- ☐ ilkin qiymətlər kimi öyrədici yığımından təsadüfi olaraq seçilmiş qiymətlər verilir
- ☒ bütün çəkirlərə kiçik təsadüfi qiymətlər verilir

197 Doymalı qeyri-xətti funksiyalara aşağıdakılardan hansılar aiddir 1. vahid sıçrayış funksiyası 2. xətti hədd 3. hiperbolik tangens 4. logistik

- ☒ 3,4
- ☐ 1,4
- ☐ 1,3
- ☐ 2,3
- ☐ 2,4

198 Kompüterlər keyfiyyətə hansı funksional tələbələrə cavab verməlidir?

- ☐ biliklər bazaları ilə işləməyi təmin etmək və onun əsasmda süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaratmaq
- ☒ hamısını
- ☐ heç biri
- ☐ proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirmək
- ☐ kompüterin tətbiqini daha da asanlaşdırmaq üçün istifadəçi ilə nitq və görmə vasitəsilə ünsiyyəti təmin etmək

199 Neyman arxitekturasının əsasını nə təşkil edir?

- ☐ yeni nəsil kompüterlərin yaradılması sahəsində intensiv işlər
- ☒ a və b variantları
- ☐ hesablama əməliyyatlarının paralel aparılması
- ☐ proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməsi
- ☐ hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunması

200 Kompüterlərin yeni arxitekturasının yaradılması sahəsində böyük diqqət nəyə yönəlmişdir?

- ☐ hesablama əməliyyatlarının paralel aparılmasına
- ☐ proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməyə
- ☐ hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunmasına
- ☒ neyrokompüterlər layihəsinə
- ☐ kompüterlərin yaradılmasının intensiv inkişafına

201 Neyrokompüterlərin yaradılması ideyası ilk dəfə nə vaxt təklif edilib?

- ☐ keçən əsrin 70-ci illərinin sonu
- ☐ keçən əsrin 50-ci illərinin əvvəlləri
- ☐ keçən əsrin 60-cı illərinin əvvəlləri
- ☒ keçən əsrin 40-cı illərinin əvvəlləri
- ☐ keçən əsrin 80-ci illərinin sonu

202 Fəallaşma funksiyalarına aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ siqmoid – logistik
- ☐ siqmoid – hiperbolik tangens
- ☐ xətti hədd
- ☐ vahid sıçrayış funksiyası
- ☒ heterogen

203 T – nəyi bildirir

- ☐ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- ☐ iterasiyanın nömrəsini
- ☒ müəyyən sabit (öyrənmə müddəti)
- ☐ öyrədilən vektoru
- ☐ sinapslarının çəki əmsallarını

204 $H(k)$ – nəyi bildirir

- ☐ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- ☒ s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını
- ☐ iterasiyanın nömrəsini
- ☐ sinapslarının çəki əmsallarını
- ☐ öyrədilən vektoru

205 $a(k)$ – nəyi bildirir

- ☐ sinapslarının çəki əmsallarını
- ☒ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- ☐ iterasiyanın nömrəsini

- ☐ öyrədilən vektoru
- ☐ s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını

206 $x(k)$ – nəyi bildirir

- ☐ sinapslarının çəki əmsallarını
- ☐ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- ☐ [iterasiyanın nömrəsini
- ☒ öyrədilən vektoru
- ☐ s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını

207 Müxtəlif tipli neyronlardan ibarət olub vahid fəallaşdırma funksiyasına malik olan NŞ-ləri necə adlandırırlar

- ☐ hiperbolik tangens
- ☐ KÖK
- ☐ homogen
- ☒ heterogen
- ☐ logistik

208 Bir tipli neyronlardan ibarət olub vahid fəallaşdırma funksiyasına malik olan NŞ-ləri necə adlandırırlar

- ☐ hiperbolik tangens
- ☐ KÖK
- ☐ heterogen
- ☒ homogen
- ☐ logistik

209 Doymalı qeyri-xətti funksiyalar necə adlanır

- ☐ evklid
- ☐ sinaps
- ☐ akson
- ☒ siqmoid
- ☐ xətti hədd

210 Fəallaşma funksiyalarına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ siqmoid – logistik
- ☐ xətti hədd
- ☐ vahid sıçrayış funksiyası
- ☒ variantların hamısı
- ☐ siqmoid – hiperbolik tangens

211 y nəyi bildirir

- ☐ neyronun girişlərinin sayını
- ☐ cəmləmənin nəticəsini
- ☐ sürüşmənin qiymətini
- ☒ neyronun çıxış siqnalını
- ☐ giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini

212 $(-1...n)$ nəyi bildirir

- ☐ giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini
- ☐ sürüşmənin qiymətini
- ☐ sinapsın çəkisini
- ☒ neyronun girişlərinin sayını
- ☐ cəmləmənin nəticəsini

213 n nəyi bildirir

- ☒ giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini
- ☐ cəmləmənin nəticəsini
- ☐ sürüşmənin qiymətini
- ☐ sinapsın çəkisini
- ☐ neyronun girişlərinin sayını

214 s nəyi bildirir

- ☐ neyronun girişlərinin sayını
- ☐ sürüşmənin qiymətini
- ☐ sinapsın çəkisini
- ☒ cəmləmənin nəticəsini
- ☐ giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini

215 (-1...n) nəyi bildirir

- ☐ neyronun girişlərinin sayını
- ☐ cəmləmənin nəticəsini
- ☐ sürüşmənin qiymətini
- ☒ sinapsın çəkisini
- ☐ giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini

216 Neyrokompüterlərin yaradılması ideyasını ilk dəfə kim vermişdir?

- ☐ Y.Şumpeter
- ☐ P.Merilees
- ☐ R.Bradbury
- ☒ F.Rozenblat
- ☐ H.Poincare

217 Öyrədilmə neçə fazadan ibarətdir

- ☐ 6.0
- ☐ 3.0
- ☐ 4.0
- ☒ 2.0
- ☐ 5.0

218 p – nəyi bildirir

- ☐ öyrənmənin başlanğıc sürətini
- ☐ öyrədilən vektoru
- ☐ iterasiyanın nömrəsini
- ☒ öyrədici yığımında vektorların sayını
- ☐ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını

219 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin neçə üsulu vardır

- ☐ 6.0
- ☐ 4.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 5.0

220 d – nəyi bildirir

- ☐ öyrənmənin başlanğıc sürətini

- ☐ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- ☐ iterasiyanın nömrəsini
- ☒ s və i neyronları arasındakı məsafə
- ☐ müəyyən sabit (öyrənmə müddəti)

221 a – nəyi bildirir

- ☐ müəyyən sabit (öyrənmə müddəti)
- ☐ öyrədilən vektoru
- ☐ iterasiyanın nömrəsini
- ☒ öyrənmənin başlanğıc sürətini
- ☐ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını

222 k – nəyi bildirir

- ☐ sinapslarının çəki əmsallarını
- ☐ öyrənmə sürətinin monoton azalan funksiyasını
- ☐ öyrədilən vektoru
- ☒ iterasiyanın nömrəsini
- ☐ s və i neyronlarının qonşuluq funksiyasını

223 v nəyi bildirir

- ☐ neyronun girişlərinin sayını
- ☐ cəmləmənin nəticəsini
- ☐ sürüşmənin qiymətini
- ☒ sinapslarının çəki əmsallarını
- ☐ giriş vektorunun (giriş siqnalının) komponentini

224 Neyronun cismindəki təsir müəyyən həddi aşdıqda neyron təsirlənərək hansı vasitəsilə digər neyronlara signal yollayır

- ☐ evklid
- ☐ siqmoid
- ☐ hiperbolik tangens
- ☒ akson
- ☐ sinaps

225 Dendritlər əsəb hüceyrələrinin cismindən çıxaraq digər neyronlarla birləşmə nöqtəsi necə adlanır

- ☐ evklid
- ☐ hiperbolik tangens
- ☐ akson
- ☒ sinaps
- ☐ siqmoid

226 Situasiya necə adlandırılır? 1

- ☐ situasiya obrazları məcmusu
- ☐ yüksək mövcudluq səviyyəsi
- ☐ obrazın tanınmasının öyrənilməsi
- ☒ hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa vəziyyətlər çoxluğu
- ☐ müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası

227 Vəziyyət nədir? 1

- ☐ situasiya obrazları məcmusu
- ☐ yüksək mövcudluq səviyyəsi

- ☐ obrazın tanınmasının öyrənilməsi
- ☒ müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası
- ☐ hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa situasiyalar çoxluğu

228 İdarəetmə məsələlərinin obrazının tanınması yolu ilə həllində “təsvir” termini əvəzinə işlədilə bilər: 2

- ☐ simvol
- ☐ müşahidə
- ☐ obraz
- ☒ vəziyyət
- ☐ situasiya

229 Hər hansı bir obyektə analiz etməzdən əvvəl nə etmək lazımdır? 2

- ☐ idarəetmə sisteminin texniki vəziyyətini ayırd etmək
- ☐ qavranma orqanlarına fərqli şəkildə təsir etmək
- ☐ müəssisə rəhbərlərinin məqsədəuyğun fəaliyyətində ideyaları seçmək
- ☒ haqqında hansısa üsulla nizamlı şəkildə məlumatlar almaq
- ☐ məntiqi düşünmə proseslərini modelləşdirmək

230 Prinsipial nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir? 2

- ☐ hər birinə
- ☐ beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- ☐ indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına
- ☒ kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına
- ☐ məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə

231 Tətbiqi nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir? 2

- ☐ hər birinə
- ☐ məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə
- ☐ beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- ☒ indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına
- ☐ kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına

232 Obrazın tanınmasının öyrənilməsində ən vacib olan nədir? 2

- ☐ beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi
- ☐ idarəetmə sistemində obyektin texniki vəziyyəti
- ☐ məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə
- ☒ yalnız obyektlərin özü və bu obyektin hansı obraza daxil olması
- ☐ ayrı-ayrı obyektlərin müxtəlif cür reaksiya nümayiş etdirməsi

233 Obraz anlayışı yerinə istifadə edilir: 2

- ☐ heç biri
- ☐ verilənlər
- ☐ simvol anlayışı
- ☒ sinif anlayışı
- ☐ yığım anlayışı

234 Obrazın obyektiv xarakteri nəyə imkan yaradır? 2

- ☐ məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsinə
- ☐ simvolların tanınmasına
- ☐ obrazın inikasının yadda saxlanmasına
- ☒ onun tanınması prosesinin modelləşdirilməsinə

- ☐ məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə

235 Obraz dedikdə nə başa düşülür? 1

- ☐ hamısı
☐ yerinə yetirilən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
☐ məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsi
☒ hər hansı əlamətlərinə görə müəyyən obyektlər toplusunun birləşdirilməsini təmin edən siniflərə ayırma qruplaşması
☐ simvolların tanınması

236 Nə üçün təkamülün istiqamətini təsbit etmək qeyri mümkün idi? 2

- ☐ təsbit etmək mümkündür
☐ bir nukleotitin mutasiya ilə dəyişməsi heç bir təsir yaratmayacağından
☐ təkamülün xaotik bir quruluş olduğundan
☒ xaotik səbəblər təbii seçim mexanizminə bir vəsait təqdim edirdi, bundan sonra təbii seçim bir təbii gerçək olaraq bu vəsait içərisindən müvəffəqiyyətli olanları seçdiyindən
☐ təməldə iqlim dəyişikliklərinin özlərinin təkamüllü müddət üçün əlaqəsi olmadığından

237 Növlərin Mənşəyində təkamülün təbii seçim mexanizmi ilə sürdüyünü açıqlamışdır: 1

- ☐ F.Kodd
☐ F.Rozenblat
☐ P.Merilees
☒ Darwin
☐ H.Poincare

238 Xaos nəzəriyyəsinin təməli izahındakı fakt hansıdır? 2

- ☐ hamısı
☐ müxtəlif dəyişmələri və təsirləri aradan qaldıra bilər
☐ nəzəriyyə daxilindəki ilkin şərtlər sistemin ümümlilikdə təsirinə səbəb ola bilər
☒ dinamik sistemlərdə göz ardı edilə bilən kimi görünən təsirlər belə yığılaraq həllin ya da nəticənin köklü bir şəkildə dəyişməsinə səbəb ola bilər
☐ problemlərin həllini əks etdirən qaydalara əsaslanır

239 Kəpənək Effekti termininə hansı uyğun gəlir: 2

- ☐ hamısı
☐ qeyri-xətti hadisələri öyrənən bir nəzəriyyədir
☐ dəyişmələri və təsiri araşdıran elm sahəsidir
☒ xaos nəzəriyyəsi daxilində ilkin şərtlərin sistemin bütünlükdə ümumi təsirinə deyilir
☐ müxtəlif fiziki hadisələr nəticəsində yaranır

240 Xaos nəzəriyyəsinin sistemli şəkildə inkişafı kimə məxsusdur? 1

- ☐ H.Poincare
☐ P.Merilees
☐ R.Bradbury
☒ E.N.Lorenz
☐ F.Rozenblat

241 Neyrokompyuterlərin yaradılması ideyası ilk dəfə nə vaxt təklif edilib? 2

- ☐ keçən əsrin 80-ci illərinin sonu
☐ keçən əsrin 50-ci illərinin əvvəlləri
☐ keçən əsrin 60-cı illərinin əvvəlləri
☒ keçən əsrin 40-cı illərinin əvvəlləri
☐ keçən əsrin 70-ci illərinin sonu

242 Kompüterlərin yeni arxitekturasının yaradılması sahəsində böyük diqqət nəyə yönəlmişdir? 2

- ☐ proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməyə
- ☐ hesablama əməliyyatlarının paralel aparılmasına
- ☐ kompüterlərin yaradılmasının intensiv inkişafına
- ☒ neyrokompüterlər layihəsinə
- ☐ hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunmasına

243 Kompüterlərin yeni arxitekturasının yaradılması sahəsində böyük diqqət nəyə yönəlmişdir? 2

- ☒ neyrokompüterlər layihəsinə
- ☐ kompüterlərin yaradılmasının intensiv inkişafına
- ☐ hesablama əməliyyatlarının paralel aparılmasına
- ☐ hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunmasına
- ☐ proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməyə

244 Neyman arxitekturasının əsasını nə təşkil edir? 2

- ☐ proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirməsi
- ☒ a və b variantları
- ☐ hesablama əməliyyatlarının paralel aparılması
- ☐ hesablama proseslərinin verilənlərlə idarə olunması
- ☐ yeni nəsil kompüterlərin yaradılması sahəsində intensiv işlər

245 Kompüterlər keyfiyyətə hansı funksional tələbələrə cavab verməlidir? 2

- ☐ heç biri
- ☒ hamısını
- ☐ biliklər bazaları ilə işləməyi təmin etmək və onun əsasmda süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaratmaq
- ☐ kompüterin tətbiqini daha da asanlaşdırmaq üçün istifadəçi ilə nitq və görmə vasitəsilə ünsiyyəti təmin etmək
- ☐ proqramların sintezinin avtomatlaşdırılması vasitəsilə proqram vasitələrinin yaradılması prosesini sadələşdirmək

246 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin birinci üsuluna aşağıdakılardan hansı aiddir,3

- ☐ илкин гиймятляр кими юйрядижи йыбымдан тясадцфи олараг сечилмиш гиймятляр верилир
- ☒ бцтцн чякиляря кичик тясадцфи гиймятляр верилир
- ☐ чякиляр юйрядижи йыбымын векторларынын щяр бир тягдиматындан сонра дейил, бцтцн юйрядижи йыбымын тясире нязря алындыгдан сонра тязялянир
- ☐ буюцк юйрядилмя сщрати вя радиусу сечилир ки, бу да нейронларын векторларыны нщмунялярин йыбымда пайланмасына мцвафиг дцзмяйя имкан верир, чякилярин дягиг сазланмасы апарылып, юйрядилмя сщратинин параметрляри башланьыс гиймятлярдян хейли аз олур
- ☐ чякиляр башланьыж верилянярин йыбымынын ики ясас мяхсуси векторлары арасындан кечян хятти фяза бойу хятти олараг низамланмыш векторларын гиймятляри иля верилир

247 Neyronların çəki əmsallarının verilməsinin neçə üsulu vardır,1

- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 6.0
- ☐ 5.0
- ☐ 4.0

248 Əlamətlərin seçilməsinə daxildir: 1.təsvirlərin,vektorların emalı 2.məsələnin modelinin seçilməsi 3.təsvirin,siqnalın vektora dəyişdirilməsi 4.obyektin vəziyyətinin tanınması

- ☐ 2,4
- ☐ 1,3
- ☐ 1,2,4
- ☒ 1,2,3
- ☐ 2,3,4

249 Obrazın tanınmasının hansı metodları mövcuddur? 1.həndəsi interpretasiya 2.struktur 3.kompaktlıq hipotezi 4.linqvistik yanaşma

- ☐ 1,2,3
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1.4
- ☐ 2,3,4
- ☐ 2.3

250 İnsanın avtomatlaşdırılmış qurğularla əvəz olunması nə ilə əlaqədardır? 1.daha vacib məsələləri həll etmək üçün insanın təkrarlanan əməliyyatlardan azad olunması ilə 2.yerinə yetirilən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi ilə 3.məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsi ilə 4.informasiya-məntiq məsələlərini yerinə yetirən müxtəlif sistemlərin imkanlarını genişləndirməsi ilə

- ☐ 1.4
- ☐ 1,3,4
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1.2
- ☐ 2,3,4

251 Obrazların tanınma nəzəriyyəsi harada tətbiq olunur? 1.tibbi diaqnozların qoyulmasına kömək edən hesablama maşınlarında 2.müayinənə təyin edilməsinə kömək edən hesablama maşınlarında 3.neyrobioloji siqnalların formalaşmasına kömək edən hesablama maşınlarında 4.hərbi texnikada metereologiya peyklərinin tətbiqi ilə bağlı məsələlərin həllində

- ☐ 1,2,4
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1,2,3
- ☐ 2,3,4
- ☐ 1.4

252 Obrazın xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır: 1.klassifikasiya etdiyi sinifdən sonlu sayda element ilə tanış olmaq onun bütün elementlərini tanımağa imkan yaradır 2.müxtəlif müşahidə materialları üzərində obrazı öyrənən müxtəlif insanlar bir-birindən asılı olmayaraq eyni obyektləri klassifikasiya edir 3.ətraf aləm haqqında verilənlər bazasının okeanında oriyentasiyanı qoruyub saxlamaq 4.ətraf aləmin obrazının inikası və yadda saxlanması

- ☐ 1.4
- ☒ 1.2
- ☐ 2.3
- ☐ 2.4
- ☐ 1.3

253 K.Bennettin araşdırmalarına görə: 1.təməldə iqlim dəyişikliklərinin özlərinin təkamüllü müddət ilə əlaqəsi olmadığı irəli sürüldü 2.təkamül tətikləyən şey genotip ilə fenotip arasındakı xaos əlaqəsidir 3.mutasiyaların son dərəcə xaos və deterministik olmayan bir təbiətdə meydana gəldiyi irəli sürüldü 4.çox kiçik bir dəyişmə belə dinamik sistemdə köklü dəyişmələrə səbəb ola bilər

- ☐ 1,3,4
- ☒ 1,2,3
- ☐ 2.3
- ☐ 1.4
- ☐ 2,3,4

254 Xaos nəzəriyyəsi: 1.təməl olaraq riyaziyyat elminin içərisindən doğulmuş bir nəzəriyyədir 2.dəyişmələri və təsiri araşdıran elm sahəsidir 3.dinamik olan sistemlərin ilkin şərtlərə olan bağlılıqlarını araşdıran bir nəzəriyyədir 4.qeyri-xətti hadisələri öyrənən bir nəzəriyyədir

- ☐ 1,2,4

- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1.4
- ☐ 3.4
- ☐ 2.4

255 Tanınmanın düzgünlüyü nədən asılıdır?

- ☐ sistemin düzgün idarə olunmasından
- ☒ ölçülən xüsusiyyətlərdə yerləşən fərqləndirici informasiyanın həcmindən
- ☐ proqnozlaşdırmanın dəqiqliyindən
- ☐ fərqləndirici informasiyanın qiymətindən
- ☐ hamısından

256 Tanınma məsələlərinə aid olmayanı seçin:

- ☐ hamısı düzgündür
- ☒ kimyəvi birləşmələrin xüsusiyyətlərinin proqnozlaşdırılması
- ☐ texniki və tibbi diaqnostika
- ☐ məhsulun proqnozlaşdırılması
- ☐ istehsalat proseslərinin idarə edilməsi

257 Obrazın tanınmasının öyrənilməsi probleminə əsas məsələlərdən biri hansıdır?

- ☐ obyektin vəziyyətinin tanınması
- ☒ obrazın başlanğıc təsviri
- ☐ qəbul edilmiş səs siqnallarının analizi
- ☐ yekun verilənlərin müəyyən sinifə aid edilməsi
- ☐ başlanğıc təsvirinin düzgün seçilməsi

258 İdarəetmə məsələlərinin obrazının tanınması yolu ilə həllində “təsvir” termini əvəzinə işlədilə bilər:

- ☐ simvol
- ☒ vəziyyət
- ☐ situasiya
- ☐ obraz
- ☐ müşahidə

259 Hər hansı bir obyektə analiz etməzdən əvvəl nə etmək lazımdır?

- ☐ idarəetmə sisteminin texniki vəziyyətini ayırd etmək
- ☐ müəssisə rəhbərlərinin məqsədə uyğun fəaliyyətində ideyaları seçmək
- ☐ qavranma orqanlarına fərqli şəkildə təsir etmək
- ☒ haqqında hansısa üsulla nizamlı şəkildə məlumatlar almaq
- ☐ məntiqi düşünmə proseslərini modelləşdirmək

260 Prinsipial nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir?

- ☒ kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına
- ☐ məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə
- ☐ beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- ☐ indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına
- ☐ hər birinə

261 Tətbiqi nöqteyi nəzərindən obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemi nəyə imkan verir?

- ☐ hər birinə
- ☐ məntiqi düşünmə proseslərinin modelləşdirilməsinə
- ☐ beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə
- ☒ indiyədək yalnız canlı insan beyninin fəaliyyəti ilə bağlı olan bir çox proseslərin avtomatlaşdırılmasına

- ☐ kibernetika ideyalarının inkişafı ilə əlaqədar tez-tez soruşulan bir çox suallara cavab tapılmasına

262 Obrazın tanınmasının öyrənilməsində ən vacib olan nədir?

- ☐ beynin fizioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi
☐ idarəetmə sistemində obyektin texniki vəziyyəti
☐ məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə
☒ yalnız obyektlərin özü və bu obyektin hansı obraza daxil olması
☐ ayrı-ayrı obyektlərin müxtəlif cür reaksiya nümayiş etdirməsi

263 Obraz anlayışı yerinə istifadə edilir:

- ☐ heç biri
☐ verilənlər
☐ simvol anlayışı
☒ sinif anlayışı
☐ yığım anlayışı

264 Obrazın obyektiv xarakteri nəyə imkan yaradır?

- ☐ məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsinə
☐ simvolların tanınmasına
☐ obrazın inikasının yadda saxlanmasına
☒ onun tanınması prosesinin modelləşdirilməsinə
☐ məntiqi düşünmə prosesinin modelləşdirilməsinə

265 Nə üçün təkamülün istiqamətini təsbit etmək qeyri mümkün idi?

- ☐ təsbit etmək mümkündür
☐ bir nukleotitin mutasiya ilə dəyişməsi heç bir təsir yaratmayacağından
☐ təkamülün xaosik bir quruluş olduğundan
☒ xaosik səbəblər təbii seçim mexanizminə bir vəsait təqdim edirdi, bundan sonra təbii seçimbir təbii gerçək olaraq bu vəsait içərisindən müvəffəqiyyətli olanları seçdiyindən
☐ təməldə iqlim dəyişikliklərinin özlərinin təkamüllü müddət üçün əlaqəsi olmadığından

266 Xaos nəzəriyyəsinin təməli izahındakı fakt hansıdır?

- ☐ hamısı
☐ müxtəlif dəyişmələri və təsirləri aradan qaldıra bilər
☐ nəzəriyyə daxilindəki ilkin şərtlər sistemin ümümlilikdə təsirinə səbəb ola bilər
☒ dinamik sistemlərdə göz ardı edilə bilən kimi görünən təsirlər belə yığılaraq həllin ya da nəticənin köklü bir şəkildə dəyişməsinə səbəb ola bilər
☐ problemlərin həllinini əks etdirən qaydalara əsaslanır

267 Kəpənək Effekti termininə hansı uyğun gəlir:

- ☐ hamısı
☐ qeyri-xətti hadisələri öyrənən bir nəzəriyyədir
☐ dəyişmələri və təsiri araşdıran elm sahəsidir
☒ xaos nəzəriyyəsi daxilində ilkin şərtlərin sistemin bütünlükdə ümumi təsirinə deyilir
☐ müxtəlif fiziki hadisələr nəticəsində yaranır

268 Situasiya necə adlandırılır?

- ☐ situasiya obrazları məcmusu
☐ obrazın tanınmasının öyrənilməsi
☐ müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası
☒ hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa vəziyyətlər çoxluğu
☐ yüksək mövcudluq səviyyəsi

269 Vəziyyət nədir?

- ☐ situasiya obrazları məcmusu
- ☐ yüksək mövcudluq səviyyəsi
- ☐ obrazın tanınmasının öyrənilməsi
- ☒ müşahidə olunan obyektin ölçülə bilən cari yaxud ani xarakteristikalarının müəyyən formada inikası
- ☐ hər biri eyni cür yaxud oxşar xarakteristikaları ilə xarakterizə olunan mürəkkəb obyektin hansısa situasiyalar çoxluğu

270 Obraz dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ hamısı
- ☐ yerinə yetirilən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ məsələlərin həll sürətinin yüksəldilməsi
- ☒ hər hansı əlamətlərinə görə müəyyən obyektlər toplusunun birləşdirilməsini təmin edən siniflərə ayırma qruplaşması
- ☐ simvolların tanınması

271 Növlərin Mənşəyində təkamülün təbii seçim mexanizmi ilə sürdüyünü açıqlamışdır:

- ☐ F.Kodd
- ☐ F.Rozenblat
- ☐ P.Merilees
- ☒ Darwin
- ☐ H.Poincare

272 Xaos nəzəriyyəsinin sistemli şəkildə inkişafı kimə məxsusdur?

- ☐ H.Poincare
- ☐ P.Merilees
- ☐ R.Bradbury
- ☒ E.N.Lorenz
- ☐ F.Rozenblat

273 Tanınmanın düzgünlüyü nədən asılıdır? 2

- ☐ hamısından
- ☐ sistemin düzgün idarə olunmasından
- ☐ proqnozlaşdırmanın dəqiqliyindən
- ☒ ölçülən xüsusiyyətlərdə yerləşən fərqləndirici informasiyanın həcmindən
- ☐ fərqləndirici informasiyanın qiymətindən

274 Obrazın tanınmasının öyrənilməsi problemində əsas məsələlərdən biri hansıdır? 2

- ☐ qəbul edilmiş səs siqnallarının analizi
- ☒ obrazın başlanğıc təsviri
- ☐ obyektin vəziyyətinin tanınması
- ☐ başlanğıc təsvirinin düzgün seçilməsi
- ☐ yekun verilənlərin müəyyən sinifə aid edilməsi

275 Neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defazifikasiatorun işini imitasiya edir. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir

- ☐ 4-cü
- ☐ 3-cü
- ☒ 5-ci
- ☐ 1-ci
- ☐ 2-ci

276 «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir

- ☐ 5-ci
- ☒ 4-cü
- ☐ 1-ci
- ☐ 2-ci
- ☐ 3-cü

277 Giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir

- ☐ 1-ci
- ☒ 3-cü
- ☐ 5-ci
- ☐ 4-cü
- ☐ 2-ci

278 Neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzəffikasiya edir. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir

- ☐ 1-ci
- ☒ 2-ci
- ☐ 5-ci
- ☐ 4-cü
- ☐ 3-cü

279 Neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür. Bu ifadə konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin hansı layına aiddir

- ☐ 2-ci
- ☒ 1-ci
- ☐ 5-ci
- ☐ 4-cü
- ☐ 3-cü

280 Aşağıdakılardan hansı Heminq, Hopfild və A.Q. Ivaxnenkonun adı ilə əlaqədardır

- ☐ qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- ☒ polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
- ☐ assosiativ yaddaş
- ☐ neyroriyaziyyat
- ☐ qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər

281 Qeyri-səlis nəticə almaq üçün qeyri-səlis modelin son çıxışı olacaq səlis (nöqtəvi) analoqu hasil edir. Bu ifadə qeyri-səlis modeldə nəyi bildirir

- ☐ [variantların heç biri doğru deyil
- ☒ defəzzifikator
- ☐ fəzzifikatoru
- ☐ qayda layihəçisi
- ☐ nəticələr generatoru

282 Evristik biliklər əsasında hasil edilən «Əgər..., onda» şəkilli qeyri-səlis məntiqi qaydaların məcmusundan ibarətdir. Bu ifadə qeyri-səlis modeldə nəyi bildirir,

- ☐ fazzifikatoru
- ☒ qayda layihəçisi
- ☐ variantların heç biri doğru deyil
- ☐ defazzifikator
- ☐ nəticələr generatoru

283 Aşağıdakılardan hansı Friedman və Sugeno'nun adı ilə əlaqədardır

- ☐ qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər
- ☒ [qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- ☐ polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
- ☐ assosiativ yaddaş
- ☐ neyroriyaziyyat

284 Aşağıdakılardan hansı A. Kendel, A. Averkin, M. Dubois və Pradenin adı ilə əlaqədardır

- ☐ qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- ☒ qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər
- ☐ polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
- ☐ neyroriyaziyyat
- ☐ assosiativ yaddaş

285 Aşağıdakılardan hansı A.N.Qorbanın adı ilə əlaqədardır

- ☐ qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- ☐ assosiativ yaddaş
- ☒ neyroriyaziyyat
- ☐ polinomial şəbəkələr, arqumentlərin qrupla uçotu metodu
- ☐ qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər

286 Aşağıdakılardan hansı Kussulun adı ilə əlaqədardır

- ☐ neyroriyaziyyat
- ☒ assosiativ yaddaş
- ☐ qeyri-səlis riyaziyyat əməliyyatlarında genişlənmə prinsipi
- ☐ qeyri-səlis ölçüyə əsaslanan hesabi əməllər

287 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 5-ci layına aiddir

- ☐ «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.
- ☐ neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür
- ☒ neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defazzifikatorun işini imitasiya edir.
- ☐ neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fazzifikasiya edir.
- ☐ giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.

288 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 4-cü layına aiddir

- ☐ neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defazzifikatorun işini imitasiya edir.
- ☒ «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.
- ☐ neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür.
- ☐ neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fazzifikasiya edir.
- ☐ giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.

289 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 3-cü layına aiddir

- ☐ neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzzifikasiya edir
- ☒ giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.
- ☐ neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür.
- ☐ neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzzifikatorun işini imitasiya edir.
- ☐ Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.

290 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 2-ci layına aiddir

- ☐ neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür
- ☒ neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzzifikasiya edir.
- ☐ neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzzifikatorun işini imitasiya edir.
- ☐ Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.
- ☐ giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir.

291 Konneksionist strukturlu neyroşəbəkəli qeyri-səlis modelin 1-ci layına aiddir

- ☐ . giriş əlaqələri «Və» əməliyyatından istifadə edən «Əgər ..., onda ...» qeyri-səlis məntiqi qaydaları üçün mülahizələri imitasiya edir
- ☐ neyronlar mənsubiyyət funksiyası şəklində aktivləşərək əvvəlki laydan daxil olan qeyri-səlis siqnalları (term-çoxluqları) fəzzifikasiya edir.
- ☐ neyronlar və onların giriş əlaqələri ümumilikdə defəzzifikatorun işini imitasiya edir.
- ☒ neyronlar reseptorların rolunu imitasiya edərək, qeyri-səlis mühitdən siqnalları linqvistik dəyişənlər şəklində alır və onları birbaşa başqa layın neyronlarına ötürür.
- ☐ «Əgər – onda» implikasiyası yerinə yetirilir, giriş əlaqələri başqa layın qeyri-səlis qaydalarının nəticələri kimi formalaşır ki, bunlar həm də «Və ya» məntiqi əməliyyatını imitasiya edə bilər.

292 Ənənəvi qeyri-səlis modellərin realizə olunması aşağıdakı hansı prosedurların yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur

- ☐ nəticələrin hasil edilməsi
- ☒ variantların hamısı
- ☐ fəzzifikasiya
- ☐ qaydaların qurulması
- ☐ qaydaların kompozisiyası

293 Qeyri-səlis modelin konneksionist neyron şəbəkəsinin strukturu neçə laydan ibarətdir

- ☐ 6.0
- ☐ 3.0
- ☒ 5.0
- ☐ 2.0
- ☐ 4.0

294 Ekzogen nədir

- ☐ ümumi
- ☒ giriş
- ☐ çıxış
- ☐ daxili
- ☐ xarici

295 Qeyri – səlis model neçə əsas blokdən ibarətdir

- ☐ 6.0
- ☒ 3.0
- ☐ 2.0
- ☐ 4.0
- ☐ 5.0

296 Bütçənin planlaşması və tərtibi zamanı çoxsaylı parametrləri nəzərə alaraq satışın həcmının müəyyənləşdirilməsini həyata keçirir. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Müştərilərin çeşidlənməsi
- ☒ Proqnozlaşdırma
- ☐ Marketing təhlili
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☐ Malların poçt vasitəsilə satışının effektivliyinin qiymətləndirilməsi

297 Effektiv plan hazırlamaq üçün malın qiymətinin satışa nə dərəcədə təsir etdiyini, reklama sərf ediləcək məbləği bilmək zəruridir, bu zaman süni intellekt texnologiyaları analitiklərə köməyə gələrək, müvafiq təsirləri proqnozlaşdırmağa imkan verir. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Müştərilərin çeşidlənməsi
- ☒ Marketing təhlili
- ☐ Proqnozlaşdırma
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☐ Malların poçt vasitəsilə satışının effektivliyinin qiymətləndirilməsi

298 Süni intellektin texnologiyaları əməyinin məhsuldarlığını, onun professional səviyyəsini, əmək haqqının həcmi, iş təcrübəsini və rəhbərliklə münasibətin məzmunu faktorlarının təsir səviyyəsini təhlil edərək, əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün metodika yaradılmasını və gələcəkdə kadrların seçilməsi üçün optimal strategiyanın hazırlanmasını təmin edir. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Proqnozlaşdırma
- ☒ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☐ Müştərilərin çeşidlənməsi
- ☐ Malların poçt vasitəsilə satışının effektivliyinin qiymətləndirilməsi
- ☐ Marketing təhlili

299 Potensial alıcıların sayını aşkarlamaq və onların firma ilə əməkdaşlıq etmə ehtimalını qiymətləndirmək, poçt vasitəsilə müxtəlif əlaqə formalarının effektivliyini hesablamaq və ən yaxşısını seçmək mümkündür. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Proqnozlaşdırma
- ☒ Malların poçt vasitəsilə satışının effektivliyinin qiymətləndirilməsi
- ☐ Müştərilərin çeşidlənməsi
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☐ Marketing təhlili

300 Çoxsaylı müştərilər arasında ən sərfəlisini seçmək mümkündür, etalon olaraq firmanın tipik müştərisi simasını formalaşdırılır, banklarda isə bu texnologiyalar vasitəsilə müştərinin krediti ödəmə imkanları qiymətləndirilir. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Malların poçt vasitəsilə satışının effektivliyinin qiymətləndirilməsi
- ☒ Müştərilərin çeşidlənməsi
- ☐ Proqnozlaşdırma
- ☐ Marketing təhlili
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili

301 Müştəri ilə işin təhlili imkan verir ki, onun real sifarişlərinin xarakterik tərəfləri müəyyənləşdirilsin, bu təhlilin nəticələri əsasında, satış üzrə menecer alternativ variantlar arasından daha sərfəli müştərini seçə bilər.

Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- ☐ Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☒ Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili

302 Müştərilərin firmanın məhsulların paylanması üçün seçdiyi üsula münasibətini, qiymətləndirmə siyasətini, məhsulun özünə münasibətini öyrənmək üçün, satışın nəticələrinin təhlili ilə yanaşı, alıcılar arasında sorğu aparılırkı, bunun nəticəsində qiymət təyini zamanı qərar qəbul edilməsini təkmilləşdirilir və buraxılan məhsulların xarakterində dəyişiklik edilir. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- ☐ Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☒ Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili
- ☐ Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili

303 Firmanın regionlardakı şöbə və filiallarının fəaliyyətini təhlil edilərək, onların işinin effektivinə bu və ya digər formada təsirləri aşkar edilir, yeni filialların yaradılması zamanı düzgün strategiya seçilə və geri qalan filial və şöbələrin işi optimallaşdırılır. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- ☐ Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☒ Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili
- ☐ Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili

304 Firmaların bazar fəaliyyətlərini təhlil edilərək, hansı faktorların uğur qazanmağa səbəb olduğunu asanlıqla aydınlaşdırılır. Bu ifadə ekspert sistemlərinin hansı tətbiq sahəsinə aid edilir.

- ☐ Kompaniyanın regional şöbələrinin işinin təhlili
- ☐ Potensial müştərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ İşçi personalın fəaliyyətinin təhlili
- ☒ Rəqabət aparan firmaların müqayisəli təhlili
- ☐ Marketing tədqiqatın nəticələrinin təhlili

305 Neyroşəbəkələrdən hansı şərtlər daxilində istifadə edilir, 1. Məsələ insan tərəfindən həll olunandır. 2. İnformasiya sisteminə giriş mümkünüdür. 3. Məsələnin həll nümunəsi təqdim oluna bilər. 4. İnformasiya sisteminə giriş qeyri-mümkündür. 5. Giriş-çıxış verilənləri qarşılıqlı əlaqəlidir.

- ☐ 1, 2, 4
- ☐ 1, 2, 5,
- ☐ 1, 2, 3
- ☐ 3, 4, 5
- ☒ 1, 3, 5

306 Şəbəkə qeyri- xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- ☐ identifikasiya və qiymətləndirmə
- ☐ obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
- ☐ approksimasiya
- ☒ assosiativ idarəetmə
- ☐ proqnozlaşdırma

307 Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- ☐ assosiativ idarəetmə
- ☐ obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
- ☐ approksimasiya
- ☒ identifikasiya və qiymətləndirmə
- ☐ proqnozlaşdırma

308 Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- ☐ assosiativ idarəetmə
- ☐ obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
- ☐ approksimasiya
- ☒ proqnozlaşdırma
- ☐ identifikasiya və qiymətləndirmə

309 [Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır(məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi). Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- ☐ assosiativ idarəetmə
- ☐ proqnozlaşdırma
- ☐ approksimasiya
- ☒ obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
- ☐ identifikasiya və qiymətləndirmə

310 Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur. Bu ifadə neyron şəbəkələrin hansı funksiyasına aid edilir

- ☐ assosiativ idarəetmə
- ☐ proqnozlaşdırma
- ☐ obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
- ☒ approksimasiya
- ☐ identifikasiya və qiymətləndirmə

311 istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- ☐ beşinci
- ☐ ikinci
- ☐ birinci
- ☒ dördüncü
- ☐ üçüncü

312 işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- ☐ beşinci
- ☐ ikinci
- ☐ birinci
- ☒ üçüncü
- ☐ dördüncü

313 neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- ☐ beşinci

- ☐ üçüncü
- ☐ birinci
- ☒ ikinci
- ☐ dördüncü

314 həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması. Bu ifadə neyroşəbəkələrin hansı özəlliyinə aiddir,

- ☐ beşinci
- ☐ üçüncü
- ☐ ikinci
- ☒ birinci
- ☐ dördüncü

315 Neyroşəbəkələrin dördüncü özəlliyinə aiddir,

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur
- ☐ neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
- ☐ həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması
- ☒ istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması
- ☐ işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması

316 Neyroşəbəkələrin üçüncü özəlliyinə aiddir,

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur
- ☐ neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
- ☐ həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması
- ☒ işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması
- ☐ istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması

317 Neyroşəbəkələrin ikinci özəlliyinə aiddir,

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur
- ☐ işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması
- ☐ həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması
- ☒ neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
- ☐ istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması

318 Neyroşəbəkələrin birinci özəlliyinə aiddir,

- ☒ həll edilə biləcək məsələlərin geniş spektrli olması
- ☐ istifadə zamanı yenidənöyrətmə imkanının olması
- ☐ işin keyfiyyətinin həll ediləcək məsələnin istifadəçi tərəfindən seçilmiş nümunələrindən asılı olması
- ☐ neyroşəbəkənin öyrədilməsinin fərdi olması
- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur

319 - intellektual fəaliyyəti modelləşdirən və həyata keçirən kompüter sistemidir. Cümləni tamamlayın

- ☐ İnformasiya sistemi
- ☐ Telekommunikasiya
- ☐ İnformasiya texnologiyası
- ☒ Süni intellekt
- ☐ Ekspert sistem

320 – hər hansı bir sahədə insanı əvəz edən proqram paketidir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ İnformasiya sistemi
- ☐ Telekommunikasiya
- ☐ İnformasiya texnologiyası

- ☒ Ekspert sistem
- ☐ Süni intellekt

321 – kompüter şəbəkələri və müasir rabitə vasitələrindən istifadə etməklə uzaq məsafəyə informasiya ötürülməsidir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ İnformasiya sistemi
- ☐ Ekspert sistem
- ☐ İnformasiya texnologiyası
- ☒ Telekommunikasiya
- ☐ Süni intellekt

322 1. – informasiyanın yığılması, ötürülməsi və təhlili üsullarından və vasitələrindən istifadə edərək obyekt və ya hadisə barədə yeni və keyfiyyətli (məzmunlu) informasiya alınması prosesidir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ İnformasiya sistemi
- ☐ Ekspert sistem
- ☐ Telekommunikasiya
- ☒ İnformasiya texnologiyası
- ☐ Süni intellekt

323 Neyron şəbəkələr dinamik proseslərin idarə edilməsi məsələlərindəki funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir
- ☐ izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir
- ☐ şəbəkə qeyri-xətti modeli özündə ifadə edir
- ☒ şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır
- ☐ ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir

324 Neyron şəbəkələr dinamik proseslərin idarə edilməsi məsələlərində hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- ☐ ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir
- ☐ izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir
- ☐ şəbəkə qeyri-xətti modeli özündə ifadə edir
- ☒ variantların hamısı
- ☐ ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir

325 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin assosiativ idarəetmə funksiyasına aiddir?

- ☐ Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.
- ☐ Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır (məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- ☐ Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- ☒ Şəbəkə qeyri-xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- ☐ Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.

326 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin identifikasiya və qiymətləndirmə funksiyasına aiddir?

- ☐ Şəbəkə qeyri-xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- ☒ Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.

- ☐ Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- ☐ Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır (məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- ☐ Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.

327 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin proqnozlaşdırma funksiyasına aid edilir

- ☐ Şəbəkə qeyri-xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- ☐ Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır (məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- ☐ Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- ☒ Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.
- ☐ Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.

328 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin obrazların təsnifatı və müəyyən edilməsi funksiyasına aid edilir

- ☐ Şəbəkə qeyri-xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- ☐ Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.
- ☐ Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- ☒ Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır (məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- ☐ Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.

329 Aşağıdakı ifadələrdən hansı neyron şəbəkələrin approksimasiya funksiyasına aid edilir

- ☐ Şəbəkə qeyri-xətti modeli özündə ifadə edir, izləyici sistemin funksiyalarını yerinə yetirir, ətraf mühitdə olan dəyişiklik şərtlərini izləyir, ənənəvi qurğunu əvəz edən neyrotənzimləyicidir.
- ☐ Neyron şəbəkələrin vəzifəsi sistemin əvvəlki xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq onun gələcəkdəki davranışını müəyyən etməkdir.
- ☐ Neyron şəbəkələrin öyrənmə prosesində obrazların xüsusiyyətlərinə əsaslanan biliklər yığılır (məsələn obraz quruluşunun həndəsi təsviri, əsas komponentlərin bölüşdürülməsi).
- ☒ Neyron şəbəkələr bir neçə dəyişən funksiyasının alınmasında universal proqramı özündə ifadə edir, modelləşdirmə, identifikasiya, siqnalların emalı məsələlərinin çoxluğuna baxmayaraq onları ifadə etmək və həll etmək mümkün olur.
- ☐ Ayrıca dəyişənin və ya dəyişənlər kombinasiyası haqqında informasiya daşıyan şəbəkə əvvəlki proqnoza əsaslanaraq tətbiq edilən ardıcılığın rolunun qiymətləndirilməsinin nəyə bərabər olduğu haqda qərar verir.

330 Neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyalara aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ assosiativ idarəetmə
- ☐ proqnozlaşdırma
- ☐ obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
- ☒ metodların invariantlığı
- ☐ identifikasiya və qiymətləndirmə

331 Neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyalara aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ assosiativ idarəetmə
- ☐ proqnozlaşdırma

- ☐ obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
- ☒ variantların hamısı
- ☐ identifikasiya və qiymətləndirmə

332 Neyrokompüterlərin ənənəvi hesablama maşınlarından fərqi nədir

- ☐ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm təşkil edir, neyroşəbəkə məntiqi bazisində bir hesablama üsuldan ibarətdir.
- ☐ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində üç hesablama üsulu təşkil edir
- ☐ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində iki hesablama üsulu təşkil edir
- ☒ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını məhsuldar sistemlər, neyroşəbəkə məntiqi bazisində iki hesablama üsulu təşkil edir

333 Neyrokompüterlərin ənənəvi hesablama maşınlarından fərqi nədir

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində üç hesablama üsulu təşkil edir
- ☐ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində iki hesablama üsulu təşkil edir.
- ☒ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm deyil, neyroşəbəkə məntiqi bazisində bir hesablama üsulu təşkil edir.
- ☐ neyrokompüterlərdə hesablayıcının əsasını klassik alqoritm təşkil edir, neyroşəbəkə məntiqi bazisində bir hesablama üsuldan ibarətdir

334 Neyron şəbəkələrin üstünlüklərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ . monoton mənada rədd cavabın davamlılığı
- ☐ müasir perspektiv texnologiyalara adekvatlıq
- ☐ neyron şəbəkələrin əlamət fəzasının miqyası və onların ölçüsünün nisbətində neyron şəbəkələrin yaradılması metodlarının invariantlığı
- ☒ qeyri-xətti modeli özündə ifadə etməsi və onu idarə edən uyğun siqnalın hazırlanması üçün vacib parametrlərin identifikasiya edilməsi
- ☐ sıradan çıxmış elementlərin sayından asılı olaraq həll edilən məsələnin köklü keyfiyyət dəyişikliyi

335 Neyron şəbəkələrin üstünlükləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ monoton mənada rədd cavabın davamlılığı
- ☐ müasir perspektiv texnologiyalara adekvatlıq
- ☐ neyron şəbəkələrin əlamət fəzasının miqyası və onların ölçüsünün nisbətində neyron şəbəkələrin yaradılması metodlarının invariantlığı
- ☒ variantların hamısı
- ☐ sıradan çıxmış elementlərin sayından asılı olaraq həll edilən məsələnin köklü keyfiyyət dəyişikliyi

336 neyronların bir tipli element analoqlarında sonlu sayda təbəqələrdən ibarətdir və bu təbəqələr bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəyə malikdirlər. Cümləni tamamlayın

- ☐ məhsuldar sistemlər
- ☐ süni intellekt sistemləri
- ☐ neyron texnologiya
- ☒ neyron şəbəkələr

337 Neyroşəbəkələrin istifadəsinin neçə xüsusiyyəti var,

- ☐ 6.0
- ☐ 3.0
- ☐ 2.0
- ☒ 4.0

☐ 5.0

338 Neyroşəbəkələrdən neçə şərt daxilində istifadə edilir,

- ☐ 6.0
☐ 4.0
☐ 2.0
☒ 3.0
☐ 5.0

339 Approksimasiya nədir

- ☐ qiymətləndirmə
☐ təsnifat
☐ proqnozlaşdırma
☒ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
☐ idarəetmə

340 Müasir neyroşəbəkə və informasiya sistemlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☐ İnformasiya mübadiləsi üçün telekommunikasiya sistemləri və qeyri-səlis məntiqə əsaslanmış sistemlər
☐ Biznesin müxtəlif sahələri üçün ekspert sistemləri
☐ Müştəri-server arxitektura əsasında paylanmış verilənlər bazası sistemi.
☒ Variantların hamısı aiddir
☐ Biliklər bazası.

341 Neyron şəbəkələrdə yaxınlaşma funksiyası necə adlanır

- ☐ adresat
☐ tranzitiv
☐ pareto
☒ approksimasiya
☐ ekstensial

342 Approksimasiya nədir

- ☐ proqnozlaşdırma
☐ idarəetmə
☐ təsnifat
☒ yaxınlaşma
☐ qiymətləndirmə

343 Neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyaları neçə qrupa ayırırlar

- ☐ 6.0
☐ 4.0
☐ 2.0
☒ 5.0
☐ 3.0

344 Süni intellektin program-aparat təminatının tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansılar aiddir, 1. koqnitiv qrafika 2.süni intellekt dilləri 3.biliklərin idarə edilməsi 4.örtüklər 5.CASE texnologiya 6.biliklərin verilənlər bazasından götürülmə vasitələri

- ☐ 1,3,4,6
☒ 2, 4, 5, 6
☐ 1,3,5,6
☐ 1, 2,4,5
☐ 2,3,5,6

345 Tədqiqat sahələrində intellektual sistemlərin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansılar aiddir, 1.verilənlərin intellektual analizi 2. ekspert sistemlər 3. monitorinqin ekspert sistemi 4.intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri 5.məsələnin həllinə kömək edən intellektual sistemlər 6. intellektual informasiya sistemləri

- ☐ 1,3,5,6
- ☒ 2,3,5,6
- ☐ 2, 4,5,6
- ☐ 1,3,4,6
- ☐ 1, 2,4,5

346 Robotun inteqrə olunmuş istehsalının tərkib hissələri hansılardır, 1.intellektual CIM sistemlər 2.obrazların müəyyən edilməsi 3.biznesin reinjinirinqi 4.CASE texnologiya 5.intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri (CAD) 6.intellektual robotlar

- ☐ 1, 2,4,5
- ☒ 1,3,5,6
- ☐ 1,2,5,6
- ☐ 1,4,5,6
- ☐ 1,3,4,6

347 Koqnitiv modelləşdirmənin tərkib hissələri hansılardır, 1. neyron şəbəkələr 2. multimedia 3.qeyri-səlis riyaziyyat 4.multi agent sistemlər 5.CASE texnologiya 6.verilənlərin intellektual analizi(Data Mining)

- ☐ 1,2,5,6
- ☒ 1,3,4,6
- ☐ 1,3,5,6
- ☐ 1, 2,4,5
- ☐ 1,4,5,6

348 İntellektual interfeysin tərkib hissələrinə aiddir, 1.Obrazların müəyyən edilməsi 2. İntellektual verilənlər bazası 3. Genetik alqoritmlər 4. Hiper mətn sistemlər 5. Multimedia 6. Koqnitiv qrafika

- ☐ 1,3,4,6
- ☐ 1,2,5,6
- ☒ 1, 2,4,5
- ☐ 1,4,5,6
- ☐ 1,3,5,6

349 Hard kompüterin tərkib hissələrinə aiddir, 1.intellektual interfeys 2. tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər 3.koqnitiv idarəetmə 4.robotun inteqrə olunmuş istehsalı 5. süni intellektin proqram-aparat təminatı

- ☐ 1.3
- ☒ 2.5
- ☐ 2.3
- ☐ 4.5
- ☐ 1.5

350 Soft kompüterin tərkib hissələrinə aiddir, 1.intellektual interfeys 2. tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər 3.koqnitiv idarəetmə 4.robotun inteqrə olunmuş istehsalı 5. süni intellektin proqram-aparat təminatı

- ☐ 1,2,3
- ☒ 1,3,4
- ☐ 2,4,5
- ☐ 1,3,5
- ☐ 1,4,5

351 VII dövr - sızın köməyi ilə hesablama aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər 2. Fogel: Təkamül hesablama – maşın

intellektində yeni fəlsəfə istiqaməti 3. Kosko: Qeyri-səlis təfəkkür 4. Holland: Təbii və süni sistemlərə adaptasiya 5. Yaqer və Zadə: qeyri-səlis çoxluqlar, neyron şəbəkələr və “yumşaq hesablamalar” (Soft computing), 6. Kosko: Qeyri-səlis mühəndislik

- ☐ 2,4,5,6
- ☒ 1,3,5,6
- ☐ 1,2,5,6
- ☐ 1,4,5,6
- ☐ 1,3,4,6

352 VI dövr - təkamül hesablamaları aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Rehenberq: Təkamül strategiyalar – bioloji informasiya prinsipi ilə texniki sistemlərin optimallaşdırılması 2. Kolmeroe, Kovalski və başqaları (Fransa): Məntiqi proqramlaşdırma dili PROLOG 3. Holland: Təbii və süni sistemlərə adaptasiya 4. Genetik proqramlaşdırma: Təbii seçim vasitələri ilə kompüter proqramlaşdırması 5. Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi 6. Fogel: Təkamül hesablama – maşın intellektində yeni fəlsəfə istiqaməti

- ☐ 1,2,5,6
- ☒ 1,3,4,6
- ☐ 2,4,5,6
- ☐ 1,3,5,6
- ☐ 1,4,5,6

353 V dövr - ekspert sistemlərin yaranması və inkişafı aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Feygenbaum, Buhanan və başqaları (Stenford universiteti): DENDRAL ekspert sistemi 2. Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı 3. Feygenbaum, Şortlif: MYCIN ekspert sistemi 4. Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi 5. Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin köməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi 6. Kolmeroe, Kovalski və başqaları (Fransa): Məntiqi proqramlaşdırma dili PROLOG

- ☐ 1,3,5,6
- ☒ 1,3,4,6
- ☐ 1,2,5,6
- ☐ 1,4,5,6
- ☐ 2,4,5,6

354 IV dövr - süni neyron şəbəkələrin yaranması aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 3 1. Hopfild: Neyron şəbəkələr 2. Koxonen: Özü düzələn topoloji xəritələr 3. Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı 4. Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin köməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi 5. Zadə: Qeyri-səlis alqoritmlər

- ☐ 1,2,4
- ☐ 1,4,5
- ☐ 1,3,5
- ☐ 2,4,5
- ☒ 1,2,3

355 III dövr - qeyri-səlis çoxluqlar və qeyri-səlis məntiq aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Zadə: Qeyri-səlis çoxluqlar 2. Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS) 3. Zadə: Qeyri-səlis alqoritmlər 4. Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş 5. Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin köməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi

- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,4,5
- ☒ 1,3,5
- ☐ 1,2,4
- ☐ 2,4,5

356 II dövr -səni intellektin inkişafı aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Makkarti: LISP – sūni intellektin proqramlaşdırma dili 2. Makkalok və Pits: Sinir fəaliyyətinə xas fikrin məntiqi hesablanması 3. Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS) 4. Kullian: Biliklərin təqdim olunması üçün semantik şəbəkələr 5. Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması 6. Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş

- ☐ 1,3,5,6
- ☒ 1,3,4,6
- ☐ 1,2,5,6
- ☐ 1,2,5,6
- ☐ 2,4,5,6

357 I dövr - səni intellektin yaranması (1943– 1956) aşağıdakı hansı hadisələrlə xarakterikdir, 1. Makkalok və Pits: Sinir fəaliyyətinə xas fikrin məntiqi hesablanması 2. Hopfild: Neyron şəbəkələr 3. Tıring: Hesablama maşını və intellekt 4. Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş 5. Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması

- ☐ 1,2,4
- ☒ 1,3,5
- ☐ 1,2,3
- ☐ 1,4,5
- ☐ 2,4,5

358 [İstehsal informasiyalarının əsasını hansı biliklər təşkil edir

- ☐ metabilik və əsas(dərin)
- ☒ əsas (dərin) və ekspert
- ☐ metabiliklər və faktoqrafik
- ☐ faktoqrafik və ekspert
- ☐ metabilik və ekspert

359 Aşağıdakı hadisələrdən hansı VII dövr - sözün köməyi ilə hesablamaya aiddir,

- ☐ Kosko: Neyron şəbəkələr və qeyri-səlis sistemlər
- ☒ variantların hamısı
- ☐ Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər Neyqo3: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər
- ☐ Kosko: Qeyri-səlis təfəkkür
- ☐ Yaqer və Zadə: qeyri-səlis soxluqlar, neyron şəbəkələr və “yumşaq hesablamalar” (Soft computing),

360 Aşağıdakı hadisələrdən hansı VII dövr - sözün köməyi ilə hesablamaya aid deyil,

- ☐ Kosko: Qeyri-səlis təfəkkür
- ☒ Holland: Təbii və səni sistemlərə adaptasiya
- ☐ Kosko: Qeyri-səlis mühəndislik
- ☐ Yaqer və Zadə: qeyri-səlis soxluqlar, neyron şəbəkələr və “yumşaq hesablamalar” (Soft computing),
- ☐ Neyqoç: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər Neyqo3: Ekspert və qeyri-səlis sistemlər

361 Aşağıdakı hadisələrdən hansı VI dövr - təkamül hesablamalarına aid deyil,

- ☐ Genetik proqramlaşdırma: Təbii seçim vasitələri ilə kompüter proqramlaşdırması
- ☐ Rehenberq: Təkamül strategiyalar – bioloji informasiya prinsipi ilə texniki sistemlərin optimallaşdırılması
- ☒ Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi
- ☐ Holland: Təbii və səni sistemlərə adaptasiya
- ☐ Fogel: Təkamül hesablama – maşın intellektində yeni fəlsəfə istiqaməti

362 Aşağıdakı hadisələrdən hansı V dövr - ekspert sistemlərin yaranması və inkişafına aid deyil,

- ☐ Feygenbaum, Buhanan və başqaları (Stenford universiteti): DENDRAL ekspert sistemi
- ☒ Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı

- ☐ Stenford araşdırmalar mərkəzi: PROSPECTOR ekspert sistemi
- ☐ Kolmeroe, Kovalski və başqaları (Fransa): Məntiqi proqramlaşdırma dili PROLOG
- ☐ Feygenbaum, Şortlif: MYCIN ekspert sistemi

363 Aşağıdakı hadisələrdən hansı IV dövr - süni neyron şəbəkələrin yaranmasına aid deyil,

- ☐ Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin küməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi
- ☐ Variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☒ Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin küməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi
- ☐ Hopfild: Neyron şəbəkələr
- ☐ Koxonen: özü düzələn topoloji xəritələr
- ☐ Rumelhart və Makkleland: Verilənlərin paralel emalı

364 Aşağıdakı hadisələrdən hansı III dövr - qeyri-səlis çoxluqlar və qeyri-səlis məntiqə aid deyil

- ☐ Zadə: Qeyri-səlis alqoritmlər
- ☒ Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS)
- ☐ Variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ Mamdani: Qeyri-səlis məntiqin linqvistik sintezin küməyi ilə təqribi mühakimələrdə tətbiqi
- ☐ Zadə: Qeyri-səlis çoxluqlar

365 Aşağıdakı hadisələrdən hansı II dövr -süni intellektin inkişafına aid deyil,

- ☐ Minskiy: Biliklərin təqdim olunması (freym) üçün quruluş
- ☒ Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması
- ☐ Makkarti: LISP – süni intellektin proqramlaşdırma dili
- ☐ Nyuel və Saymon: Məsələlərin universal həlledicisi (GPS)
- ☐ Kullian: Biliklərin təqdim olunması üçün semantik şəbəkələr

366 Aşağıdakı hadisələrdən hansı I dövr - süni intellektin yaranmasına aid deyil,

- ☐ Şennon: Şahmat oyunu üçün kompüterin proqramlaşdırılması
- ☒ Hopfild: Neyron şəbəkələr
- ☐ Makkalok və Pits: Sinir fəaliyyətinə xas fikrin məntiqi hesablanması
- ☐ Tüinq: Hesablama maşını
- ☐ Tüinq: intellekt

367 Avropada informasiya texnologiyalarının strateji tədqiqatları və inkişafı üzrə proqram necə adlanır,

- ☐ MYCIN
- ☒ ESPRIT
- ☐ MIQ
- ☐ DARPA
- ☐ DENDRAL

368 1971-1972-ci illərdə Fransanın Lumini Universitetində Alen Kolmeroe və Filipp Rassel tərəfindən hazırlanmış “məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma” necə adlanır,

- ☐ transpüter
- ☐ MIQ
- ☒ prolog
- ☐ perseptron
- ☐ DARPA

369 80-ci illərin ortalarında Yaponiyada yaradılmış VI nəsil kompüterlər necə adlanır,

- ☐ MIQ
- ☒ transpüter
- ☐ DARPA

- ☐ prolog
- ☐ perseptron

370 50-ci illərin sonu amerikan alimlər Rozenblatt və Makkiqyuk tərəfindən hazırlanmış “insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem” necə adlanır,

- ☐ DARPA
- ☒ perseptron
- ☐ MIQ
- ☐ transpüter
- ☐ prolog

371 Biliklərin təqdim olunmasının deklarativ modeli neçə hissədən ibarətdir:

- ☐ 6.0
- ☒ 2.0
- ☐ 3.0
- ☐ 4.0
- ☐ 5.0

372 Süni intellektin proqram-aparat təminatının tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☐ süni intellekt dilləri
- ☒ biliklərin idarə edilməsi
- ☐ CASE texnologiya
- ☐ biliklərin verilənlər bazasından götürülmə vasitələri
- ☐ örtüklər

373 Tədqiqat sahələrində intellektual sistemlərin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☐ intellektual informasiya sistemləri
- ☒ verilənlərin intellektual analizi
- ☐ ekspert sistemlər
- ☐ monitorinqin ekspert sistemi
- ☐ məsələnin həllinə kömək edən intellektual sistemlər

374 Aşağıdakı ifadələrdən hansı Data mining aiddir,

- ☐ intellektual informasiya sistemləri
- ☐ intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri
- ☐ biliklərin idarə edilməsi
- ☒ verilənlərin intellektual analizi
- ☐ biliklərin idarə edilməsi

375 CAD nədir,

- ☐ intellektual informasiya sistemləri
- ☐ biliklərin idarə edilməsi
- ☐ verilənlərin intellektual analizi
- ☒ intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri
- ☐ biliklərin idarə edilməsi

376 Robotun integrə olunmuş istehsalının tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☒ obrazların müəyyən edilməsi
- ☐ intellektual avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri (CAD)
- ☐ biznesin reinjiniinqi
- ☐ intellektual CIM sistemlər
- ☐ intellektual robotlar

377 Koqnitiv modelləşdirmənin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil,

- ☐ verilənlərin intellektual analizi(Data Mining)
- ☐ koqnitiv qrafika
- ☐ özü öyrənə bilən sistemlər
- ☒ CASE texnologiya
- ☐ multi agent sistemlər

378 Koqnitiv modelləşdirmənin tərkib hissələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ verilənlərin intellektual analizi(Data Mining)
- ☐ koqnitiv qrafika
- ☐ özü öyrənə bilən sistemlər
- ☒ variantların hamısı doğrudur
- ☐ multi agent sistemlər

379 İntellektual interfeysin tərkib hissələrinə aid deyil,

- ☐ Multimedia
- ☐ İntellektual verilənlər bazası
- ☐ Obrazların müəyyən edilməsi
- ☒ Koqnitiv qrafika
- ☐ Hiper mətn sistemlər

380 Hard kompüterin tərkib hissələrinə aid deyil

- ☐ variantların hamısı doğrudur
- ☐ süni intellektin proqram-aparat təminatı
- ☐ tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər
- ☒ intellektual interfeys
- ☐ variantların heç biri

381 Soft kompüterin tərkib hissələrinə aid deyil,

- ☐ variantların hamısı doğrudur
- ☐ koqnitiv idarəetmə
- ☐ intellektual interfeys
- ☒ tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər
- ☐ robotun inteqre olunmuş istehsalı

382 ABŞ-ın müdafiə sahəsində perspektiv tədqiqatlar proqramı necə adlanır,

- ☐ MIQ
- ☐ DENDRAL
- ☐ MYCIN
- ☒ DARPA
- ☐ ESPRIT

383 Machine Intelligence Quotient –MIQ nəyi ifadə edir,

- ☐ çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
- ☐ məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma
- ☐ insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem
- ☒ maşın intellekti qabiliyyəti
- ☐ düşünə bilən obyekt insan beyni

384 Prolog termini nəyi ifadə edir,

- ☐ düşünə bilən obyekt insan beyni

- ☐ maşın intellekti qabiliyyəti
- ☐ çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
- ☒ məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma
- ☐ insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem

385 Transpüter nədir,

- ☐ düşünə bilən obyekt insan beyni
- ☐ insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem
- ☐ maşın intellekti qabiliyyəti
- ☒ çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
- ☐ məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma

386 Perseptron nədir,

- ☐ düşünə bilən obyekt insan beyni
- ☐ maşın intellekti qabiliyyəti
- ☐ çoxlu miqdarda prosessoru olan paralel kompüter
- ☒ insan gözünü modelləşdirən və onu beyinlə əlaqələndirən sistem
- ☐ məntiqi terminlərdə proqramlaşdırma

387 Soft Computing - SC nədir,

- ☐ “Sərt” - dəqiq hesablama
- ☐ Neyron şəbəkə
- ☐ Genetik alqoritm
- ☒ “Yumşaq” (çevik) kompüter
- ☐ Təxmini mühakimə

388 Hard Computing – HC nədir,

- ☐ Təxmini mühakimə
- ☐ Genetik alqoritm
- ☐ “Yumşaq” (çevik) kompüter
- ☒ “Sərt” - dəqiq hesablama
- ☐ Neyron şəbəkə

389 QQTS-nın bölündüyü qruplara aiddir deyil:

- ☐ kommunikasiya-yönlü və qrup QQTS (Communication-driven and Group DSS)
- ☐ spesifik funksional QQTS və ya ümumi təyinatlı QQTS (Function-Specific or General Purpose DSS)
- ☐ İnter –təşkili və intra –təşkili QQTS (İnter-Orqanizational and İntra –Orqanizational DSS)
- ☒ hamısı aiddir
- ☐ WEB bazasında QQTS (WEB-Bazed DSS)

390 Operativ analitik emal (OLAP)-...

- ☐ kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- ☐ konkret məsələlərin həlli üçün verilənlərin analizini təmin edir
- ☐ texnologiyasının köməyiylə qərarların qəbulu üçün verilənlər dərin və hərtərəfli analiz edilir
- ☒ serverdə saxlanan çoxölçülü verilənlərə müraciəti təmin edir
- ☐ aralıq mövqe tutur

391 Zəif strukturlaşdırılmış məsələ-...

- ☐ rəhbər işçi bu məsələlərlə məşğul olur
- ☐ kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- ☐ qərar qəbul edən şəxsin mülahizələrinə əsaslanan keyfiyyət xarakteristikaları ilə təsvir olunur
- ☒ aralıq mövqe tutur

- ☐ həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət xarakteristikaları birlikdə iştirak etmir

392 Strukturlaşdırılmış məsələ-...

- ☐ rəhbər işçi bu məsələlərlə məşğul olur
☐ aralıq mövqe tutur
☐ qərar qəbul edən şəxsin mülahizələrinə əsaslanan keyfiyyət xarakteristikaları ilə təsvir olunur
☒ kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
☐ həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət xarakteristikaları birlikdə iştirak edirlər

393 Strukturlaşdırılmamış məsələ-...

- ☐ rəhbər işçi bu məsələlərlə məşğul olur
☐ aralıq mövqe tutur
☐ kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
☒ qərar qəbul edən şəxsin mülahizələrinə əsaslanan keyfiyyət xarakteristikaları ilə təsvir olunur
☐ həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət xarakteristikaları birlikdə iştirak edirlər

394 Məsələlərin zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış olması-...

- ☐ son qərarı QQTS qəbul edir
☐ qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq edir, onunla dialoq rejimində işləyir
☐ qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
☐ qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
☒ rəhbər işçi məhz bu məsələlərlə məşğul olur
☐ son qərarı insan qəbul edir, QQTS isə bu işdə ona kömək edir

395 Qərarların qəbulunun dəstəklənməsi-...

- ☐ son qərarı QQTS qəbul edir
☐ qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq edir, onunla dialoq rejimində işləyir
☐ qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
☒ son qərarı insan qəbul edir, QQTS isə bu işdə ona kömək edir
☐ rəhbər işçi məhz bu məsələlərlə məşğul olur

396 İnteraktivlik-...

- ☐ son qərarı insan qəbul edir, QQTS isə bu işdə ona kömək edir
☒ qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq etmir, onunla dialoq rejimində işləyir
☐ son qərarı QQTS qəbul edir
☐ rəhbər işçi məhz bu məsələlərlə məşğul olur
☐ qərar qəbul edən şəxs QQTS-i birbaşa tətbiq edir, onunla dialoq rejimində işləyir

397 Dördüncü növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
☐ dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
☐ layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir.
☒ işçini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.
☐ vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımından seçməyə imkan verir.

398 Üçüncü növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
☐ dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
☐ layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir

- ☒ vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımından seçməyə imkan verir.
- ☐ işçini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.

399 İkinci növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımından seçməyə imkan verir.
- ☐ layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir.
- ☒ dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
- ☐ işçini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.

400 bilik – bunu “bacarıq”, “texnologiya” sözləri ilə adlandırmaq qəbul olunub, İstənilən ölçü işində bu bilik alqoritmlər, proqramlar və altproqramlar şəklində həyata keçirilə bilər, hansılarda ki, əldən-ələ verilə və müəllifin iştirakı olmadan istifadə oluna bilər. Cümləni tamamlayın

- ☐ koqnitiv
- ☐ faktual
- ☐ konseptual
- ☒ alqoritmik
- ☐ predmet

401 bilik konkret obyektlərin keyfiyyət və miqdar xarakteristikaları haqqında məlumatların məcmusudur, qeyri-səlis riyaziyyatın mexanizmləri ilə emal olunur. Cümləni tamamlayın

- ☐ prosedur
- ☐ koqnitiv
- ☐ konseptual
- ☒ faktual
- ☐ alqoritmik

402 bilik - əsasən fundamental elmlər sahəsidir, düşüncə (idrak) materiyanın ali məhsulu olan beyinin ali məhsuludur, bu cür bilik, mexaniki (maşın) emali üçün mümkün formada nadir halda təcəssüm olunur, bu səbəbdən də əksər hallarda insan konseptual biliyin daşıyıcısı olaraq qalır. Cümləni tamamlayın

- ☐ prosedur
- ☐ predmet
- ☐ faktual
- ☒ konseptual
- ☐ alqoritmik

403 QQTS-ya aid deyil:

- ☐ münasib informasiya təminatına malik olan qarşılıqlı əlaqəli modellərdən, idarəetmə məsələlərinin həlli təcrübəsinə malik olan ekspertlərin qərar qəbul etmə prosesində iştirakını təmin edən ekspert və intellektual sistemlərdən ibarət olan kompleksdir
- ☐ insan fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış problemlərin həllində qərar qəbul etmənin təminatı üçün interaktiv kompüter sistemidir
- ☐ strukturlaşdırılmamış problemlərin həllində qərar qəbul edən şəxsə verilənlərdən və modellərdən istifadə etməsinə kömək edən interaktiv avtomatlaşdırılmış sistemdir
- ☒ düzgün variant yoxdur
- ☐ ilk təyinatından başlayaraq indiyədək onlar zəif strukturlu və strukturulmamış məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulur

404 QQTS-nın konsepsiyaları hansılardır?

- ☐ interaktivlik, qərarların qəbulunun dəstəklənməsi
- ☐ qərarların qəbulunun dəstəklənməsi
- ☐ interaktivlik

- ☒ interaktivlik,qərarların qəbulunun dəstəklənməsi, məsələlərin zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış olması
- ☐ məsələlərin zəif strukturlaşdırılmış və strukturlaşdırılmamış olması

405 Funksional baxımdan QOTS-in komponentləri hansılardır?

- ☐ verilənlər anbarı və DATA MINING instrumentləri
- ☐ verilənlər və VB anbarı serverləri
- ☐ verilənlər anbarı serverləri,OLAP instrumentləri
- ☒ verilənlər anbarı serverləri,OLAP instrumentləri,DATA MINING instrumentləri
- ☐ OLAP və DATA MINING instrumentləri

406 QOTS-nın funksional komponentlərinin funksiyalarına hansı daxildir:

- ☐ konkret məsələlərin həlli üçün verilənlərin analizi
- ☐ bir neçə müstəqil mənbədən verilənlərin anbara yüklənməsi
- ☐ bir neçə müstəqil mənbədən verilənlərin alınması
- ☒ hamısı
- ☐ konseptual səviyyədə verilənlərin modelləşdirilməsi

407 DATA MINING:

- ☐ kəmiyyət göstəriciləri ilə təyin olunan asılılıqlarla xarakterizə olunur
- ☐ konkret məsələlərin həlli üçün verilənlərin analizini təmin edir
- ☐ serverdə saxlanan çoxölçülü verilənlərə müraciəti təmin edir
- ☒ texnologiyasının köməyiylə qərarların qəbulu üçün verilənlər dərin və hərtərəfli analiz edilir
- ☐ aralıq mövqe tutur

408 QOTS-nın bölündüyü qruplara aiddir deyil:

- ☐ sənədlərə yönəlmiş QOTS (Document-driven DSS)
- ☐ modellərə yönəlmiş QOTS (Model-driven DSS)
- ☐ verilənlərə yönəlmiş QOTS (Data-driven DSS)
- ☒ hamısı aiddir
- ☐ biliklərə yönəlmiş QOTS (Knowledge-driven DSS)

409 QOTS-in tipləri hansılardır?

- ☐ sənədlərə yönəlmiş QOTS,biliklərə yönəlmiş QOTS
- ☐ modellərə yönəlmiş QOTS,biliklərə yönəlmiş QOTS,ümumi təyinatlı QOTS
- ☐ rəhbərliyin informasiya sistemi,kommunikasiya-yönlü və qrup QOTS
- ☐ verilənlərə yönəlmiş QOTS,modellərə yönəlmiş QOTS,biliklərə yönəlmiş QOTS
- ☒ rəhbərliyin informasiya sistemi, ümumi təyinatlı QOTS

410 RMA nədir

- ☐ ID3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- ☐ qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- ☒ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr

411 Intelligent Hedger nədir

- ☐ ID3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- ☐ risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- ☐ qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator
- ☒ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr

412 ISPMS nədir

- ☐ ID3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- ☐ qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator
- ☒ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr

413 S&PCBRS nədir

- ☐ ID3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- ☐ risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- ☒ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr

414 Dinamik ekspert sistemindəki funksional müstəqil altsistemlərə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ biliklərin dəyərləndirilməsi və təshih edilməsi
- ☐ diaqnostika
- ☐ monitor
- ☒ variantların hamısı
- ☐ idarəetmə üzrə qərarların qəbulu

415 Birinci növ instrumental vasitələrin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ vasitələr ES-in hissələrini tamamilə və qismən proqramlaşdırmaq deyil, onları əvvəlcədən tərtib olunmuş yığımdan seçməyə imkan verir.
- ☐ dil səviyyəsini xeyli yüksəltməyə imkan verir ki, bu da bir qayda olaraq, səmərəliliyin bir qədər aşağı düşməsinə səbəb olur.
- ☒ layihələndiricinin vəzifəsinə ES-in bütün hissələrinin aşağı səviyyəli dildə proqramlaşdırılması daxildir.
- ☐ işçini proqramın qurulması üzrə işlərdən azad edir.

416 ES-lərin instrumental işlənilmə vasitələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ ES-in qılaflı.
- ☐ biliklərin təqdimat dilləri.
- ☐ proqramlaşdırma dilləri
- ☒ variantların hamısı doğrudur
- ☐ layihələndirilmənin avtomatlaşdırılması vasitələri.

417 Ekspert sistemlərinin üçüncü növünə aiddir,

- ☐ variantların heç biri
- ☐ əsasən dolğun və etibarlı informasiyanın yoxluğu zamanı çətin formalaşan məsələlərin həllinə yönəlib
- ☐ ciddi riyazi metodlara və optimallaşma modellərinə əsaslanır.
- ☒ bilik bazası ekspertlərin informasiyası ilə riyazi formullar şəklində təsviri birləşdirir, həm də uyğun olaraq, həllin tapılmasının riyazi metodları qeyri-ciddi evristik metodlarla, komponentin çəkisi predmet sahənin adekvat təsvir imkanları və həllin tapılması üsulları ilə müəyyən olunur.
- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

418 Ekspert sistemlərinin ikinci növünə aiddir

- ☐ variantların heç biri
- ☐ bilik bazası ekspertlərin informasiyası ilə riyazi formullar şəklində təsviri birləşdirir, həm də uyğun olaraq, həllin tapılmasının riyazi metodları qeyri-ciddi evristik metodlarla, komponentin çəkisi predmet sahənin adekvat təsvir imkanları və həllin tapılması üsulları ilə müəyyən olunur
- ☐ ciddi riyazi metodlara və optimallaşma modellərinə əsaslanır

- ☒ əsasən dolğun və etibarlı informasiyanın yoxluğu zamanı çətin formalaşan məsələlərin həllinə yönəlib.
- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

419 Ekspert sistemlərinin birinci növünə aiddir,

- ☐ variantların heç biri
- ☒ ciddi riyazi metodlara və optimallaşma modellərinə əsaslanır
- ☐ əsasən dolğun və etibarlı informasiyanın yoxluğu zamanı çətin formalaşan məsələlərin həllinə yönəlib.
- ☐ bilik bazası ekspertlərin informasiyası ilə riyazi formullar şəklində təsviri birləşdirir, həm də uyğun olaraq, həllin tapılmasının riyazi metodları qeyri-ciddi evristik metodlarla, komponentin çəkisi predmet sahənin adekvat təsvir imkanları və həllin tapılması üsulları ilə müəyyən olunur.
- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

420 RMA nədir

- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr
- ☐ qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- ☒ portfel idarə edən məsləhətçisi” sistemləri
- ☐ İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri

421 Intelligent Hedger nədir,

- ☐ İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- ☐ risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir
- ☐ qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- ☒ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər 8
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr

422 ISPMS nədir

- ☒ risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- ☐ İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr
- ☐ qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator
- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər

423 S&PCBRS nədir

- ☐ riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
- ☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr
- ☐ risk və nəzərdə tutulan gəlirlər arasında balans təmin edən səhmlər portfelinin təşkil olunması ilə məşğul olan qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunmasının intellektual sistemləridir.
- ☒ qiymətli kağızların reytinginin qiymətləndirilməsi üçün neyron simulyator.
- ☐ İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri

424 QQTS –in işlədiyi verilənlərdən asılı olaraq neçə tipə ayrılır?

- ☐ 6.0
- ☐ 5.0
- ☐ 3.0
- ☒ 2.0
- ☐ 4.0

425 Müəyyən əlamətlərin oxşarlığına görə QQTS-lər neçə qrupa bölünür?

- ☐ 6.0
- ☐ 11.0

- ☐ 9.0
☒ 8.0
☐ 7.0

426 Funksional baxımdan QQTs neçə komponentdən ibarətdir?

- ☐ 7.0
☐ 6.0
☐ 5.0
☒ 3.0
☐ 2.0

427 QQTs-nın təyinatının əsasını neçə konsepsiya təşkil edir?

- ☐ 9.0
☐ 4.0
☐ 5.0
☒ 3.0
☐ 2.0

428 QQTs yarandı:

- ☐ qərarqəbuletmənin təminatı prosesində
☐ VB –idarəetmə sistemlərinin inkişafı nəticəsində
☐ informasiya-idarəetmə sistemlərinin inkişafı nəticəsində
☒ hər ikisi
☐ heç biri

429 QQTs neçənci ildə yaranıb?

- ☐ 60-ci illərin ortalarında
☐ 70-80-ci illərdə
☐ 70-ci illərin əvvəllərində
☒ 80-ci illərin əvvəllərində
☐ 60-70-ci illərdə

430 Dinamik ekspert sistemində neçə funksional müstəqil altsistem mövcuddur

- ☐ 6.0
☐ 3.0
☐ 2.0
☒ 4.0
☐ 5.0

431 ES-lərin instrumental işlənilmə vasitələrinin neçə növü vardır

- ☐ 6.0
☐ 3.0
☐ 2.0
☒ 4.0
☐ 5.0

432 MYCİN nədir,

- ☐ [riskdən sığortalanma məsələlərindəki biliklər
☐ istifadə olunan neyron şəbəkələr
☐ “portfel idarə edən məsləhətçisi” sistemləri
☒ tibbi ekspert sistemi
☐ İD3 induktiv ümumiləşdirmənin istifadə olunan alqoritmləri

433 Ekspert sistemlərini iş prinsiplərinə görə neçə qrupa bölmək olar

- ☐ 6.0
- ☐ 3.0
- ☐ 4.0
- ☒ 2.0
- ☐ 5.0

434 Ekspert sisteminə ötürülmüş bilikləri necə kateqoriyaya bölmək olar

- ☐ 6.0
- ☐ 4.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 5.0

435 GPS naviqasiya hansı əməliyyatları yerinə yetirə bilər? 1.qəbuledici orbitdə yerləşən peykdən siqnalları qəbul edir 2.yükdaşımları effektiv təşkil etməyə imkan verir 3.fəaliyyəti koordinasiya edir 4.həm quruda,həm dənizdə və ya azmış turistlərə vaxtında yardım göstərilməsi üçün istifadə edilir 5.hər bir avtomobili izləyə bilər

- ☐ 1,4,5
- ☐ 1,3,4,5
- ☐ 1,3,4
- ☒ 2,3,4,5
- ☐ 2.5

436 Mobil robotlar: 1.fiziki bir nöqtəyə sabitlənməmişdir 2.çizilmiş bir çevrədə rəqs edir 3.istənilən funksiyaları yerinə yetirə bilər

- ☐ heç biri
- ☐ 2.3
- ☐ 1.2
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1.3

437 BPFF nədir

- ☐ düzgün variant yoxdu.
- ☐ geriye yayılma şəbəkəsi
- ☐ B) tərs əlaqəli geriye yayılma şəbəkəsi
- ☒ düz əlaqəli geriye yayılma şəbəkəsi
- ☐ düz əlaqəli önə yayılma şəbəkəsi

438 Qeyri- səlissə məntiq hansı məntiqi əməllərlə təyin edilir?

- ☐ Heç biri
- ☐ Və ya, deyil
- ☐ Və, və ya
- ☒ “və”, “və ya”, “deyil”
- ☐ Və , deyil

439 Linqvistik anlayışları təyin edən qeyri – səlissə ədədlər əsasən nədən asılıdır?

- ☐ E) Doğru cavab yoxdu
- ☐ ətraf mühitin dəyişmə intensivliyindən
- ☐ A) Robotun və onu əhatə edən obyektlərin ölçülərindən
- ☒ əsasən robotun və onu əhatə edən obyektlərin ölçülərindən, həmçinin onların orta hərəkət sürətindən
- ☐ Obyektlərin ölçülərindən

440 Eksperimental sistemdə hər 3 istiqamətdə (sol, sağ və irəli) maneəyə qədər məsafəni qiymətləndirmək üçün hansı lingvistik anlayışlardan istifadə edilmişdi?

- ☐ Heç biri
- ☐ Çox yaxın, yaxın
- ☐ Yaxın, uzaq
- ☒ “ çox yaxın” , “yaxın” , “uzaq”
- ☐ Çox yaxın, uzaq

441 Qeyri- səlissə məntiq hansı məntiqi əməllərlə təyin edilir?

- ☐ Heç biri
- ☐ Və ya, deyil
- ☐ Və, və ya
- ☒ “və”, “və ya”, “deyil”
- ☐ Və , deyil

442 Lingvistik anlayışları təyin edən qeyri – səlissə ədədlər əsasən nədən asılıdır?

- ☐ Doğru cavab yoxdu
- ☐ ətraf mühitin dəyişmə intensivliyindən
- ☐ Robotun və onu əhatə edən obyektlərin ölçülərindən
- ☒ əsasən robotun və onu əhatə edən obyektlərin ölçülərindən, həmçinin onların orta hərəkət sürətindən
- ☐ Obyektlərin ölçülərindən

443 Eksperimental sistemdə hər 3 istiqamətdə (sol, sağ və irəli) maneəyə qədər məsafəni qiymətləndirmək üçün hansı lingvistik anlayışlardan istifadə edilmişdi?

- ☐ Heç biri
- ☐ çox yaxın, yaxın
- ☐ Yaxın, uzaq
- ☒ “ çox yaxın” , “yaxın” , “uzaq”
- ☐ çox yaxın, uzaq

444 Əgər $C1 \vee C2 \rightarrow F$ – təklif, $R(C1, C2)$ isə onların xi açar sözlü F- rezolventidirsə, onda hansı bərabərsizlik ödəyir?

- ☐ $T(C1 \wedge C2) > T(R(C1, C2))$
- ☐ $T(C1 \vee C2) < T(R(C1, C2))$
- ☐ $T(C1 \vee C2) \geq T(R(C1, C2))$
- ☒ $T(C1 \wedge C2) \leq T(R(C1, C2))$
- ☐ $T(C1 \wedge C2) < T(R(C1, C2))$

445 “sənaye intellektual robotlarının” proyektlərinin işlənməsində məqsəd yığma-montaj işləri üçün süni intellekt elementlərinə malik, həssas manipulyasiyalı, hansı nəzarət sistemli robotların hazırlanması olmuşdur,

- ☐ ”vurma”
- ☐ “hiss etmə”
- ☐ “əşitmə”
- ☒ “görmə”
- ☐ “işləmə”

446 Tələb olunan proqram hərəkətini formalaşdıran idarəetmə sistemi mini-7 EHM NEAC-3100 vəsaiti ilə yerinə yetirilirdi. Bu zaman operativ yaddaşın həcmi nə qədər idi,

- ☐ 31000 söz
- ☐ 33000 söz
- ☐ 35000 söz
- ☒ 32000 söz

☐ 34000 söz

447 Tələb olunan proqram hərəkətini formalaşdıran idarəetmə sistemi mini-7 EHM NEAC-3100 vəsitəsi ilə yerinə yetirilirdi. Bu zaman maqnit disklərdə xarici yaddaş həcmi nə qədər idi,

- ☐ 263000 söz
- ☐ 243000 söz
- ☐ 253000 söz
- ☒ 273000 söz
- ☐ 223000 söz

448 dünyanın hər yerində yaradılmış digər robotlardan fərqləndirən başqa bir cəhət odur ki, onun elementlərinin tərkib hissəsində bizəmə verdiş etdiyimiz şəkildə kompyuterlər daxil ediləmişdir. Cümləni tamamlayın.

- ☐ PROSPECTOR
- ☐ PUFF
- ☐ MICIN
- ☒ TAİR
- ☐ DENDRAL

449 İdarəetmə sisteminin əsasını, sistemə yerləşdirilmiş və robotun hərəkətinin, davranışının planlaşdırıldığı, sensor məlumatların emal edən müxtəlif alqoritmlərin reallaşdırıldığı hissə olan neyronabənzər şəbəkə təşkil edir. Bu ifadə aşağıdakılardan hansına aiddir,

- ☐ DENDRAL
- ☐ PROSPECTOR
- ☒ TAİR
- ☐ MICIN
- ☐ PUFF

450 Sualtı-araşdırma robotları:

- ☐ işıq, səsə reaksiya verən robotlardır
- ☐ daha çox əsgərlik məqsədilə istifadə olunur
- ☐ bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır
- ☐ kosmosda araşdırmalar aparmaq və keşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır
- ☒ güvənlik ya da qoruyucu məqsədilə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır

451 Uçan mobil robotlar:

- ☐ işıq, səsə reaksiya verən robotlardır
- ☐ kosmosda araşdırmalar aparmaq və keşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır
- ☒ daha çox əsgərlik məqsədilə istifadə olunur
- ☐ güvənlik ya da qoruyucu məqsədilə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır
- ☐ bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır

452 Kosmik-araşdırma robotları:

- ☐ güvənlik ya da qoruyucu məqsədilə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır
- ☒ kosmosda araşdırmalar aparmaq və keşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır
- ☐ işıq, səsə reaksiya verən robotlardır
- ☐ bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır
- ☐ daha çox əsgərlik məqsədilə istifadə olunur

453 BEAM robotları:

- ☐ operatorun uzaqdan çalışdırması ilə istifadə edilən robotlardır
- ☒ bioloji hadisələrə əsaslanaraq hazırlanmış kiçik robotlardır

- ☐ güvənlik ya da qoruyucu məqsədlə istifadə olunan kompyuter kontrollu mobil robotlardır
- ☐ daha çox əsgərlik məqsədlə istifadə olunur
- ☐ kosmosda araşdırmalar aparmaq və kəşflər etmək üçün hazırlanan robotlardır

454 GPS naviqator aşağıdakıları icra edir: 1.qəbuledici orbitdə yerləşən peykdən siqnalları qəbul edir 2.istənilən nöqtəyə qədər optimal marşrutu asanlıqla hesablaya bilir 3.göndərilən siqnaldan kompyuter şifrəni açır 4.qəbuledicinin coğrafi mövqeyini qeyd edir 5.monitorinq aparmaq imkanına malikdir

- ☐ 4.5
- ☒ 1,2,3
- ☐ 2,3,5
- ☐ 2.5
- ☐ 1,3,4

455 GPS naviqasiyanın imkanlarına daxil deyil.

- ☐ yer üzərində yüksək dəqiqliklə olduğunuz yerin koordinatlarını müəyyən etmək
- ☒ qəbuledici orbitdə yerləşən peykdən siqnalları ötürmək
- ☐ yolun təhlükəli hissələrinin, yolüstü kafələrin, DYP postlarının, motellərin marşrut üzərində qeyd edilə bilməsi imkanı
- ☐ obyektin başlanğıc və son nöqtəsini bildiyiniz zaman onun hərəkət marşrutunu hazırlamaq
- ☐ heç bir problem olmadan marşrutun son nöqtəsinə getmək və ilkin nöqtəsinə geri qayıtmaq

456 Robototexnikanın inkişafının ən prespektivli istiqamətlərindən biri hansıdır?

- ☐ İqtisadiyyatın sürətli inkişafı
- ☒ süni intellekt elementli robotların qurulması
- ☐ Düzgün cavab yoxdu.
- ☐ Hesablamaların sürətlənməsi
- ☐ Süni intellekt sistemi

457 İdarəetmə sisteminin tərkibinə aşağıdakı bloklardan hansı daxil deyil

- ☐ Öyrətmə sistemi
- ☐ İdarəetmə əməllərinin generasiyası bloku
- ☐ İdarəetmə paneli
- ☒ İdarəetmə ofisləri
- ☐ Texniki görmə sistemi

458 Aşağıdakılardan hansı texniki görmə sisteminin (TGS) tərkibinə daxildir

- ☐ Öyrətmə sistemi
- ☒ telekamera və məsafə vericiləri, təsvirlərin emalı sistemi
- ☐ İdarəetmə paneli
- ☐ B) Öyrətmə sistemi, təsvirlərin emalı sistemi
- ☐ Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu

459 Fəzəffikatorların sayı nəyə bərabərdir

- ☐ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Qaydaların sayına
- ☒ giriş dəyişənlərinin sayına
- ☐ Defəzəffikasiyaların sayına
- ☐ Neyronların sayına

460 Rəng və işıq fluktuasiyalarında təsnifat əmsalları nəyə bərabərdir?

- ☐ 80% və 90%
- ☒ 100% və 96,3%

- ☐ 90% və 95%
- ☐ 85% və 96,3%
- ☐ 90% və 100%

461 Neyron şəbəkəni öyrətmək üçün hansı alqoritmin ideyası istifadə olunur

- ☐ Düzgün cavab yoxdur.
- ☒ klassik “ xətanın geriye yayılması”
- ☐ Klassik “ xətanın irəli çəkilməsi”
- ☐ B) Klassik “ xətanın götürülməsi”
- ☐ Klassik “ xətanın irəli yayılması”

462 Neyronların 3-cü layı nə üçündür

- ☐ qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- ☐ Defəzzifikasiya üçün istifadə edilir.
- ☐ Nəticə çıxarmaq üçündür.
- ☐ Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- ☒ Nəticə çıxarmaq və defəzzifikasiya üçün istifadə edilir.

463 Neyronların 1-ci layı nə üçündür

- ☐ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Defəzzifikasiya üçün istifadə edilir
- ☒ Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- ☐ qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- ☐ Nəticə çıxarmaq üçündür.

464 Neyronların 2-ci layı nə üçündür

- ☐ Bütün cavablar doğrudur.
- ☒ qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- ☐ A) Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- ☐ Nəticə çıxarmaq üçündür.
- ☐ Defəzzifikasiya üçün istifadə edilir.

465 İdarəetmə sisteminin tərkibinə hansı bloklar daxildir

- ☐ İdarəetmə əməllərinin generasiyası bloku, məsafə fəzzifikatorları
- ☒ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Robotun cari vəziyyətini təyin edən qurğu
- ☐ Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu, idarəetmə paneli
- ☐ Öyrətmə sistemi, texniki görmə sistemi

466 Linqvistik anlayışları təyin edən qeyri – səlis ədədlər əsasən nədən asılıdır?

- ☐ Variantların hamısı doğrudur
- ☒ əsasən robotun və onu əhatə edən obyektlərin üçündür, həmçinin onların orta hərəkət sürətindən
- ☐ Robotun və onu əhatə edən obyektlərin ölçülərindən
- ☐ ətraf mühitin dəyişmə intensivliyindən
- ☐ Obyektlərin ölçülərindən

467 Neyronların 3-cü layı nə üçündür?

- ☐ Defəzzifikasiya üçün istifadə edilir.
- ☒ Variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- ☐ Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir
- ☐ Nəticə çıxarmaq üçündür.

468 ($\vee$) hansı məntiqi əməlin işarəsidir?

- ☐ çox yaxın
- ☒ və ya
- ☐ Və
- ☐ Deyil
- ☐ Yaxın

469 ($\wedge$) hansı məntiqi əməlin işarəsidir?

- ☐ çox yaxın
- ☐ Və ya
- ☐ Deyil
- ☒ və
- ☐ Yaxın

470 ($\sim$) hansı məntiqi əməlin işarəsidir?

- ☐ Yaxın
- ☐ Və ya
- ☐ Və
- ☒ deyil
- ☐ çox yaxın

471 Neyron şəbəkəni öyrətmək üçün hansı alqoritmın ideyası istifadə olunur

- ☐ Düzgün cavab yoxdur.
- ☐ Klassik “ xətanın götürülməsi”
- ☐ Klassik “ xətanın irəli çəkilməsi”
- ☒ klassik “ xətanın geriye yayılması”
- ☐ Klassik “ xətanın irəli yayılması”

472 Neyronların 3-cü layı nə üçündür?

- ☐ Defazzifikasiya üçün istifadə edilir.
- ☐ Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- ☐ qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- ☒ Nəticə çıxarmaq və defazzifikasiya üçün istifadə edilir.
- ☐ Nəticə çıxarmaq üçündür

473 Neyronların 1-ci layı nə üçündür?

- ☐ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Nəticə çıxarmaq üçündür
- ☐ qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.
- ☒ Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- ☐ Defazzifikasiya üçün istifadə edilir

474 Neyronların 2-ci layı nə üçündür?

- ☐ Giriş dəyişənlərinin, qaydalarda istifadə olunan qeyri-səlis anlayışlara aidolma dərəcəsini müəyyənləşdirir.
- ☐ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Defazzifikasiya üçün istifadə edilir.
- ☐ Nəticə çıxarmaq üçündür.
- ☒ qaydaları təsvir edir, ordakı neyronların sayı qaydaların sayı qədərdir.

475 İdarəetmə sisteminin tərkibinə hansı blok daxildir?

- ☐ Robotun cari vəziyyətini təyin edən qurğu

- ☐ Məsafə fəzifikatorları
- ☐ İdarəetmə əməllərinin generasiyası bloku
- ☒ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu

476 İdarəetmə sisteminin tərkibinə hansı bloklar daxildir?

- ☐ Robotun cari vəziyyətini təyin edən qurğu
- ☐ Öyrətmə sistemi, texniki görmə sistemi
- ☐ İdarəetmə əməllərinin generasiyası bloku, məsafə fəzifikatorları
- ☒ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Məqsədə doğru istiqaməti təyin edən qurğu, idarəetmə paneli

477 GPS kimlər tərəfindən istifadə edilə bilər?

- ☐ istənilən obyektlərin müşahidə edilməsi
- ☐ avtomobil nəqliyyatının monitorinqi
- ☐ elmi məqsədlər üçün
- ☒ hamısı
- ☐ mühafizə sistemləri

478 GPS kimlər tərəfindən istifadə edilə bilər?

- ☐ fərdi naviqasiya
- ☐ dəniz və aviasiya naviqasiyası
- ☐ hərbi məqsədlər üçün
- ☒ hamısı
- ☐ xilasetmə xidmətləri

479 GPS naviqator nədir?

- ☐ heç biri
- ☐ operatorun uzaqdan idarə olunması ilə istifadə olunan sistemdir
- ☐ hərəkət edən obyektin koordinatlarını bir neçə metr dəqiqliylə müəyyən etməyə imkan verən peyk naviqasiya sistemi kompleksidir
- ☒ bir korpusda olan qəbuledici və kompyuterdən ibarətdir
- ☐ əsgərlik məqsədilə istifadə olunan aparatdır

480 GPS naviqasiya peyk sistemi harada hazırlanmışdır?

- ☐ Rusiya
- ☐ Yaponiya
- ☐ Almaniya
- ☒ ABŞ
- ☐ Kanada

481 GPS-naviqasiya nədir?

- ☐ heç biri
- ☐ operatorun uzaqdan idarə olunması ilə istifadə olunan sistemdir
- ☐ bir korpusda olan qəbuledici və kompyuterdən ibarətdir
- ☒ hərəkət edən obyektin koordinatlarını bir neçə metr dəqiqliylə müəyyən etməyə imkan verən peyk naviqasiya sistemi kompleksidir
- ☐ əsgərlik məqsədilə istifadə olunan aparatdır

482 Hərəkət sistemlərinə görə mobil robotlar hansı tiplərə ayrılırlar?

- ☐ ayrılır
- ☐ paletli,ayaqlı
- ☐ təkərli,paletli

- ☒ təkərli,paletli,ayaqlı
☐ təkərli,ayaqlı

483 Hərəkət sistemlərinə görə mobil robotları neçə tipə ayırırlar?

- ☐ 5.0
☐ 3.0
☐ 2.0
☒ 4.0
☐ 6.0

484 Konstruktiv olaraq TAİR üzərində idarəetmə bloku və sensor sistemi monta edilmiş neçə təkərli şassidən ibarətdir.

- ☐ 6.0
☐ 4.0
☐ 2.0
☒ 3.0
☐ 5.0

485 70-ci illərdə yaradılmış nəqliyyat avtonom interal robot necə adlanırdı,

- ☐ PROSPECTOR
☐ PUFF
☐ MICIN
☒ TAİR
☐ DENDRAL

486 Daha sonra bu əşyanın incəliklərinə qədər öyrənilməsi üçün seçilmiş oblast yenidən neçə hissəyə bölünür,

- ☐ 4095.0
☐ 4094.0
☐ 4098.0
☒ 4096.0
☐ 4092.0

487 Televiziya kamerasının görüntü sahəsi necə bölünmüşdü,

- ☒ 64*64
☐ 65*65
☐ 68*68
☐ 63*63
☐ 67*67

488 Görüntü qavraması üçün cisimlərin rəngini ayıra bilən qırmızı-yaşıl-göy rəngli xüsusi filtrlı neçə televiziya kamerasından istifadə olunurdu,

- ☐ 6.0
☐ 4.0
☐ 3.0
☒ 2.0
☐ 5.0

489 Neçənci Yaponiyada Elektrotexniki laboratoriyada “sənaye intellektual robotlarının” proyektləri işlənməyə başladı,

- ☐ 2003.0
☐ 1965.0

- ☐ 1968.0
- ☒ 1969.0
- ☐ 1989.0

490 İlk robotlar neçənci illərdə yaradılmışdır,

- ☐ 90-cı illərdə
- ☐ 70-ci illərdə
- ☐ 50-ci illərdə
- ☒ 60-cı illərdə
- ☐ 80-ci illərdə

491 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- ☐ TGS
- ☐ İƏGB
- ☐ Defazifikasiya
- ☒ Fazzifikator
- ☐ MDİTQ

492 Süni neyron şəbəkələri haralarda istifadə olunur?

- ☐ Düzgün cavab yoxdu.
- ☐ Bilik əldə etmə sahələrində
- ☐ Optimallaşma məsələlərin həllində
- ☒ idarəetmə prosesləri üçün bilik əldə etmə və nümunələrə görə öyrənmə əsasında arzuolunan dəqiqliklə optimallaşdırma məsələlərinin həllində geniş istifadə olunur.
- ☐ idarəetmə prosesləri üçün bilik əldə etmə və nümunələrə görə öyrənmə məsələlərində

493 Qeyri- səlisməntiqdə doğruluq qiymətləri çoxluğu hansı intervalda qiymətlər alır?

- ☐ (0;1)
- ☐ [1; 2]
- ☐ [0; 2]
- ☒ [0; 1]
- ☐ [0; 3]

494 Qeyri- səlisməntiqdə doğruluq qiymətləri çoxluğu hansı intervalda qiymətlər alır?

- ☐ (0;1)
- ☐ [1; 2]
- ☐ [0; 2]
- ☒ Variantlar arasında dogru cavab mövcud deyil
- ☐ [0; 3]

495 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- ☐ TGS
- ☐ İƏGB
- ☐ Defazifikasiya
- ☒ Variantlar arasında dogru cavab mövcud deyil
- ☐ MDİTQ

496 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- ☐ TGS
- ☐ İƏGB
- ☐ Defazifikasiya
- ☒ Fazzifikator

☐ MDİTQ

497 Neyronların 1-ci layı nə adlanır?

- ☐ TGS
- ☐ İƏGB
- ☐ Defazzifikasiya
- ☒ Fazzifikator
- ☐ MDİTQ

498 Süni neyron şəbəkələri haralarda istifadə olunur

- ☐ [Düzgün cavab yoxdu.
- ☐ Bilik əldəetmə sahələrində
- ☐ Optimallaşma məsələlərin həllində
- ☒ idarəetmə prosesləri üçün bilik əldəetmə və nümunələrə görə öyrənmə əsasında arzuolunan dəqiqliklə optimallaşdırma məsələlərinin həllində geniş istifadə olunur.
- ☐ idarəetmə prosesləri üçün bilik əldəetmə və nümunələrə görə öyrənmə məsələlərində

499 Qeyri- səlis məntiqdə doğruluq qiymətləri çoxluğu hansı intervalda qiymətlər alır?1

- ☐ (0;1)
- ☐ [1; 2]
- ☐ [0; 2]
- ☒ [0; 1]
- ☐ [0; 3]

500 OLAP serverin xüsusiyyətlərinə aiddir:

- ☐ çoxölçülü informasiyanın fiziki saxlanmasını təşkil edə bilər
- ☐ istifadəçi sorğularına cavablarının tez verilməsini təmin edə bilər
- ☐ aqreqat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirir
- ☒ hamısı
- ☐ real vaxt rejimində verilənlərin relasiya strukturundan çoxölçülü struktura çevrilməsini təşkil edir

501 OLAP kliyent:

- ☐ real vaxt rejimində verilənlərin relasiya strukturundan çoxölçülü struktura çevrilməsini təşkil edir
- ☐ çoxölçülü informasiyanın fiziki saxlanmasını təşkil edə bilər
- ☐ aqreqat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirir
- ☒ çoxölçülü kubun qurulmasını kompyuterdə yerinə yetirir
- ☐ istifadəçi sorğularına cavablarının tez verilməsini təmin edə bilər

502 OLAP serverdə:

- ☐ verilənlərin relasiya formasından çoxölçülü kub formasına çevrilməsi OLAP vastələrinin sorğusu ilə baş verir
- ☐ ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- ☐ çoxölçülü kubun qurulması kompyuterdə yerinə yetirilir
- ☒ aqreqat verilənlərin hesablanması və saxlanması ayrıca proses kimi serverdə yerinə yetirilir
- ☐ ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir

503 HOLAP arxitekturalı sistemdə-...

- ☐ verilənlərin relasiya formasından çoxölçülü kub formasına çevrilməsi OLAP vastələrinin sorğusu ilə baş verir
- ☐ ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- ☐ ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır
- ☒ ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir
- ☐ reaksiya vaxtı bəzən həddindən çox olur

504 ROLAP arxitekturalı sistemdə-...

- ☐ ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir
- ☒ ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- ☐ OLAP vasitələrinin sorğusuna görə relasiya və çoxölçülü verilənlər əsasında qurulur
- ☐ verilənlər həcmnin «partlayış artımını» nın qarşısını alır
- ☐ ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır

505 MOLAP arxitekturalı sistemdə-...

- ☐ verilənlər həcmnin «partlayış artımını» nın qarşısını alır
- ☐ ilkin verilənlər relasiya bazasında saxlanır, aqreqatlar isə çoxölçülü bazada yerləşdirilir
- ☐ ilkin verilənlər relasiya VB-də və ya fayl-serverdə lokal cədvəllərdə saxlanır
- ☒ ilkin və çoxölçülü verilənlər çoxölçülü VB-də və ya çoxölçülü lokal kubda saxlanır
- ☐ reaksiya vaxtı bəzən həddindən çox olur

506 Rəng və işıq fluktuasiyaları ənənəvi üsulda neçə %-dir?

- ☐ 96,6% və 86,6%
- ☐ 96% və 86%
- ☐ 95% və 85%
- ☒ 96,4% və 83,3%
- ☐ 95,5% və 85,5%

507 Rəng və işıq fluktuasiyaları sensor çıxışda nə qədərdir?

- ☐ 20% və 25%
- ☐ 10% və 15%
- ☐ 5% və 10%
- ☒ 5% və 15%
- ☐ 15% və 20%

508 Aşağıdakılardan hansı mutasiya ehtimalıdır?

- ☐ $R_m = 0,09$
- ☐ $R_m = 0,07$
- ☐ $R_m = 0,06$
- ☒ $R_m = 0,05$
- ☐ $R_m = 0,08$

509 OLAP maşının yerinə görə OLAP məhsulları ayrılır:

- ☐ OLAP serverlərə və ROLAP kliyentlərə
- ☐ HOLAP serverlərə və OLAP kliyentlərə
- ☐ OLAP serverlərə və MOLAP kliyentlərə
- ☒ OLAP serverlərə və OLAP kliyentlərə
- ☐ ROLAP serverlərə və ROLAP kliyentlərə

510 Verilənlərin saxlama üsuluna görə OLAP sistemlər hansı server arxitekturası ilə qurulur?

- ☐ ROLAP, DOLAP, MOLAP
- ☐ MOLAP, HOLAP
- ☐ MOLAP, ROLAP
- ☒ MOLAP, HOLAP, ROLAP
- ☐ ROLAP, DOLAP, HOLAP

511 OLAP sistemləri hansı təsnifatlara bölünür?

- ☐ düzgün variant yoxdur
- ☐ OLAP maşınının yerinə görə
- ☐ verilənlərin saxlama üsuluna görə

- ☒ hamısı
- ☐ tətbiqə hazırlıq dərəcəsinə görə

512 İstifadəçi OLAP sistemi ilə qarşılıqlı əlaqə yaratmaqla nəyə nail ola bilər

- ☐ heç biri
- ☐ detallaşdırma, yığma, paylama, vaxta görə müqayisə kimi analitik əməliyyatları yerinə yetirə bilər
- ☐ verilənlərin müxtəlif kəsiklərini ala bilər
- ☒ a və b variantları doğrudur
- ☐ verilənlər həm relasiya, həm də çoxölçülü verilənlər bazalarında saxlana bilər

513 Qərar qəbul etmənin təminatı prosesi hansı mərhələləri əhatə edə bilər?

- ☐ qəbul edilən qərarların nəticələrinin analizi və QQS-in nöqteyi-nəzərindən ən yaxşısının seçilməsi
- ☐ mümkün qərarların generasiyası
- ☐ idarə olunan sistemin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı QQS-ə kömək etmək və QQS-in nəyə üstünlük verməli olduğunu təyin etmək
- ☒ bütün variantlar düzgündür
- ☐ QQS-in verdiyi üstünlüklər əsasında mümkün alternativlərin qiymətləndirilməsi

514 Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər (DATA MINING sistemləri)inin vəzifəsi nədir?

- ☐ düzgün variant yoxdur
- ☐ informasiya axtarışdır
- ☐ verilənlərin ümumiləşdirilməsi, aqreqatlaşdırılması, hiperkub şəklində təsviri
- ☒ verilənlərin dərin analizi nəticəsində qanunauyğunluqları üzə çıxarılması
- ☐ verilənlərin emalı sistemlərində üstqrum kimi və ya verilənlər anbarı kimi istifadə olunması

515 Aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər (OLAP sistemləri)in əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- ☐ verilənləri biliklərə çevirmək
- ☐ verilənlərin emalı sistemlərində üstqrum kimi və ya verilənlər anbarı kimi istifadə olunması
- ☐ informasiya axtarışdır
- ☒ verilənlərin ümumiləşdirilməsi, aqreqatlaşdırılması, hiperkub şəklində təsviri
- ☐ verilənlərin dərin analizi nəticəsində qanunauyğunluqların üzə çıxarılması

516 Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər (OLTP-sistemlər)in tipik nümayəndəsi:

- ☐ DATA MINING, OLAP sistemləri
- ☐ verilənlər bazalarının idarəetmə sistemləri (VBİS)
- ☐ informasiya-axtarış sistemləri (İAS)
- ☒ informasiya-axtarış sistemləri (İAS) və verilənlər bazalarının idarəetmə sistemləri (VBİS)
- ☐ DATA MINING sistemləri

517 Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər (OLTP-sistemlər)in əsas funksiyası nədir?

- ☐ verilənlərin ümumiləşdirilməsidir
- ☐ verilənlərin çoxölçülü analizi
- ☐ verilənlərin hiperkub şəklində təsviri
- ☐ verilənlərin aqreqatlaşdırılması
- ☒ informasiya axtarışdır

518 Toplanan verilənlər əsasında qərar qəbul etmənin təminatı hansı texnologiya və sistemlə yerinə yetirilir?

- ☐ DSS, OLAP, EİS
- ☐ DATA MINING, OLTP
- ☐ OLAP, DATA MINING
- ☒ OLTP, OLAP, DATA MINING
- ☐ DSS, EİS

519 Toplanan verilənlər əsasında qərar qəbulətmənin təminatı hansı texnologiya və sistemlə yerinə yetirilir?

- ☐ Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər, aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər
- ☐ Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər, detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər
- ☐ Detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər, aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər
- ☒ Qanuna uyğunluqlar hasil edən sistemlər, detallaşdırılmış verilənlər hasil edən sistemlər, aqreqatlaşdırılmış göstəricilər hasil edən sistemlər
- ☐ düzgün variant yoxdur

520 DSS:

- ☐ sayı çox olmayan tipik sorğuları yerinə yetirirlər
- ☐ hazırlıqsız istifadəçilər üçün nəzərdə tutulur
- ☐ cari situasiyaya dərhal reaksiya göstərən operativ sistemlərdir
- ☒ qərar qəbulətmə prosesində istifadə edilməsi məqsədilə verilənlərin dərin analizini yerinə yetirirlər
- ☐ müəyyən sayda konkret məsələlərin həllinə yönəldilir

521 EİS-...

- ☐ verilənlərin analizi və ümumiləşdirilməsi tələb olunan sahələrdə tətbiq olunurlar
- ☐ problem sahəsi üzrə biliklərə malik olan və kompyuter texnologiyalarından istifadə etməyi bacaran istifadəçilər üçün nəzərdə tutulur
- ☐ qərar qəbulətmə prosesində istifadə edilməsi məqsədilə verilənlərin dərin analizini yerinə yetirirlər
- ☒ cari situasiyaya dərhal reaksiya göstərən operativ sistemlərdir
- ☐ süni intellekt xassələrinə malikdirlər

522 “Ad, soyadı, atasının adı”, “Ünvan”, “Telefon nömrəsi” atributlarına malik verilənlər bazası hansı tiplidir?

- ☐ şəbəkə
- ☐ budaqlanan
- ☐ iyerarxik
- ☒ relyasion
- ☐ ağacvari

523 Hər bir mənsubiyyət funksiyası necə funksiyanı təyin edir

- ☐ Üçbucaqşəkilli
- ☐ Rombşəkilli
- ☐ Düzbucaqlı
- ☒ trapesiyaşəkilli
- ☐ Kvadratşəkilli

524 Qeyri-bircinsliyin səbəbi aşağıdakılardan hansı ola bilər

- ☐ Şüşənin qalınlığının dəyişməsi
- ☐ B) Şüşənin özünün daima dəyişməsi
- ☐ Səthin çirkliliyi
- ☒ bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Şüşənin formasının dəyişməsi

525 Hər bir mənsubiyyət funksiyası neçə ədədlə kodlaşdırılır

- ☐ 6.0
- ☐ 3.0
- ☐ 2.0
- ☒ 4.0
- ☐ 5.0

526 Genetik alqoritm hansı parametrlərlə tətbiq edilir?

- ☐ Doğru cavab yoxdu
- ☒ populyasiyaların sayı, çarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsilərin sayı, mutasiya ehtimalı
- ☐ populyasiyaların sayı, çarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsilərin sayı
- ☐ çarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsilərin sayı, mutasiya ehtimalı
- ☐ populyasiyaların sayı, mutasiya ehtimalı

527 Qeyri-bircinsliyin səbəbi nələrdi?

- ☐ Düzgün cavab yoxdu.
- ☐ Şüşənin uzunun daima dəyişməsi, şüşənin forma və qalınlığının dəyişməsi
- ☐ Səthin çirkliliyi, şüşənin uzunun daima dəyişməsi
- ☒ Səthin çirkliliyi, şüşənin uzunun daima dəyişməsi, şüşənin forma və qalınlığının dəyişməsi
- ☐ Səthin çirkliliyi, şüşənin forma və qalınlığının dəyişməsi

528 C mənsubiyyət funksiyası hansı düsturla hesablanır?

- ☐ $\mu_c = B_j(b)S_j(s)$
- ☐ $\mu_c = R_j(r)G_j$
- ☐ $\mu_c = R_j(r)G_j(g)B_j(b)$
- ☒ $\mu_c = R_j(r)G_j(g)B_j(b)S_j(s)$
- ☐ $\mu_c = G_j(g)B_j(b)S_j(s)$

529 OLAP maşının yerinə görə OLAP məhsulları neçə yerə ayrılır?

- ☐ 7.0
- ☐ 3.0
- ☐ 4.0
- ☒ 2.0
- ☐ 5.0

530 Verilənlərin saxlanma üsuluna görə OLAP sistemləri neçə sinfə ayrılır?

- ☒ 3.0
- ☐ 7.0
- ☐ 5.0
- ☐ 4.0
- ☐ 2.0

531 OLAP sisteminin əsas ideyasında nə durur?

- ☐ kün qərarların generasiyası
- ☐ verilənlərin çoxölçülü konseptual təsviri
- ☐ verilənlərin çoxölçülü və relasiya VB-da saxlanması
- ☒ istifadəçi sorğularına açıq olan çoxölçülü cədvəllərin qurulması
- ☐ qəbul edilən qərarların nəticələrinin analizi

532 OLAP(On-Line Analytical Processing- Operativ Analitik Emal) konsepsiyası neçənci ildə təklif olunub?

- ☐ 1894.0
- ☐ 1994.0
- ☐ 1987.0
- ☒ 1993.0
- ☐ 1998.0

533 OLAP(On-Line Analytical Processing- Operativ Analitik Emal) konsepsiyası kim tərəfindən təklif edilib?

- ☐ Y.Şumpeter
- ☐ E.Toffler

- ☐ F.Maxlup
- ☒ F.Kodd
- ☐ D.Bell

534 Qərar qəbuletmənin təminatı prosesi neçə mərhələləri əhatə edə bilər?

- ☐ 5.0
- ☐ 8.0
- ☐ 9.0
- ☒ 4.0
- ☐ 6.0

535 Toplanan verilənlər əsasında qərar qəbuletmənin təminatı neçə texnologiya və uyğun olaraq neçə cür sistemlə yerinə yetirilə bilər?

- ☐ 7.0
- ☐ 2.0
- ☐ 5.0
- ☒ 3.0
- ☐ 4.0

536 Hansı sistemlər bəzən dinamik sistemlər də adlandırılır?

- ☐ EİS və DSS tipli sistemlər
- ☐ ümumi təyinatlı sistemlər
- ☐ EİS tipli sistemlər
- ☒ DSS tipli sistemlər
- ☐ kommunikasiya tipli sistemlər

537 Qərar qəbuletmənin təminatı sistemlərinə əsasən hansı sistemlər aid edilir

- ☐ EİS və DSS tipli sistemlər
- ☐ [ümumi təyinatlı sistemlər
- ☐ EİS tipli sistemlər
- ☒ DSS tipli sistemlər
- ☐ kommunikasiya tipli sistemlər

538 İntellektual informasiya axtarış sistemini reallaşdırmaq üçün hansı proqramlaşdırma sistemindən istifadə olunur?

- ☐ Basic
- ☐ Paskal
- ☐ Turbo
- ☒ Turbo – Prolog
- ☐ Prolog

539 Genetik alqoritmə çarpazlaşma yolu ilə yaranan nəsilərin sayı nə qədərdir?

- ☐ 70.0
- ☐ 40.0
- ☐ 30.0
- ☒ 50.0
- ☐ 60.0

540 Genetik alqoritmə populyasiyaların sayı nə qədər olub?

- ☐ 90.0
- ☐ 70.0
- ☐ 60.0

- ☒ 100.0
☐ 80.0

541 Hər bir rəngin təsviri üçün nəzə mənsubiyyət funksiyası tələb olunur?

- ☐ 6.0
☐ 3.0
☐ 2.0
☒ 4.0
☐ 5.0

542 İntellektual informasiya axtarış sistemini reallaşdırmaq üçün hansı proqramlaşdırma sistemindən istifadə olunur?

- ☐ Basic
☐ Paskal
☐ Turbo
☒ Turbo – Prolog
☐ Prolog

543 Verilənlər bazası ibarətdir: 1.problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir 2. bloku həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir 3.həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir 4.bloku həll olmayan problemin cari anındakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir 5.bir-birilə əlaqəli çoxlu bloklardan ibarətdir

- ☐ 1,4,5
☐ 2,3,4
☐ 1,2
☒ 2,3
☐ 1,3,5

544 BƏS nədir? 1. konkret predmet sahəsinə aid bilikləri cəmləşdirir 2.biliklər bazaları ilə işləməyi təmin edir və onun əsasmda süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaradır 3.məntiqi çıxarışı təmin edir 4.məntiqi çıxışı həll edən intellektual proqramdır

- ☒ 1,3,4
☐ 1,4
☐ 2,4
☐ 2,3,4
☐ 1,2,3

545 Ekspert sistemlər integrasiya dərəcəsinə görə bölünür: 1.statistik 2.avtonom 3.hibrid 4.dinamik 5.monitorinq

- ☐ 3,5
☐ 1,4
☐ 1,4,5
☒ 2,3
☐ 2,4,5

546 Ekspert sistemlər real vaxta görə bölünür: 1.statistik 2.hibrid 3.diaqnostika 4.kvazidinamik 5.dinamik 6.proqnozlaşdırma

- ☐ 1,3,4,5,6
☐ 1,2,3,4
☐ 2,3,6
☒ 1,4,5
☐ 2,4,5

547 Ekspert sistemlər məsələlərin tipinə görə bölünür: 1.verilənlərin interpretasiyası 2.avtonom 3.diaqnostika 4.hibrid 5.təlim 6.planlaşdırma

- ☐ 2,4,6
- ☐ 1,4,6
- ☐ 2,4
- ☒ 1,3,5,6
- ☐ 1,2,3,4

548 Ekspert sistemlərin təsnifatı: 1.məsələlərin tipinə görə 2.real vaxta görə 3.inteqrasiya dərəcəsinə görə 4.məhsuldarlığına görə 5.vəzifələrinə görə

- ☐ 1,2,3,4
- ☐ 2,4,5
- ☐ 1,3,4,5
- ☒ 1,2,3
- ☐ 1,3,4

549 Ekspert sistemlər: 1.konkret predmet sahəsində mütəxəssis biliklərini özündə əks etdirən və az kvalifikasiyalı istifadəçilərə qərara gəlməkdə məsləhətçi olan mürəkkəb kompleks proqramlardır 2. konkret predmet sahəsində az təcrübəli mütəxəssislərə qərar qəbul etməkdə dəstək olurlar 3. bəzən qərarların qəbul olunmasını dəstəkləyən sistemlər də deyirlər 4.az kvalifikasiyalı istifadəçilərə məsləhət məqsədilə konkret predmet sahələri mütəxəssislərinin təcrübə və biliklərinin çoxaldılması və yayılması üçün istifadə olunan mürəkkəb proqram kompleksləridir 5.biliklər bazaları ilə işləməyi təmin edir və onun əsasında süni intellekt sistemlərinin təşkilinə imkan yaradır.

- ☐ 1,2,3,4,5
- ☐ 2,3,4,5
- ☐ 1,2,4,5
- ☒ 1,2,3,4
- ☐ 1,3,4,5

550 Faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- ☐ DENDRAL
- ☐ MICIN
- ☐ TAİR
- ☒ PROSPECTOR
- ☐ PUFF

551 Kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir, istifadəçi sistemə maddə haqqında hər hansı məlumatı və spektrometriyanın məlumatlarını daxil edir, robot isə öz növbəsində maddənin kimyəvi quruluşu haqqında diaqnoz verir. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- ☐ PROSPECTOR
- ☐ MICIN
- ☐ TAİR
- ☒ DENDRAL
- ☐ PUFF

552 Nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir, MICIN ekspert sistemindən infeksiyalara aid verilənlər bölməsi çıxarılıb, yerinə ağ ciyər xəstəlikləri haqqında verilənlər daxil etməklə bu ekspert sistem alınmışdır. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- ☐ PROSPECTOR
- ☐ MICIN
- ☐ TAİR
- ☒ PUFF

☐ DENDRAL

553 tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir, ona daxil edilən simptomlara əsasən uyğun diaqnoz qoyur və istənilən infeksiya xəstəliklərə görə müalicə kursu məsləhətlərini verir. Verilənlər bazası 450 qaydadan ibarətdir. Bu ifadə aşağıdakı ekspert sistemlərindən hansına aiddir

- ☐ PROSPECTOR
- ☐ PUFF
- ☐ TAİR
- ☒ MICIN
- ☐ DENDRAL

554 Alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- ☐ Reallaşma
- ☐ Konseptualizasiya
- ☐ İdentifikasiya
- ☒ Eksperiment
- ☐ Formalizasiya

555 Kompüter programının işlənilməsi, nəticələrin təmini. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- ☐ Eksperiment
- ☐ Konseptualizasiya
- ☐ İdentifikasiya
- ☒ Reallaşma
- ☐ Formalizasiya

556 Biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- ☐ Eksperiment
- ☐ Konseptualizasiya
- ☐ İdentifikasiya
- ☒ Formalizasiya
- ☐ Reallaşma

557 Əsas anlayışların və onlar arasındakı əlaqələrin müəyyən olunması. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir,

- ☐ Eksperiment
- ☐ Formalizasiya
- ☐ İdentifikasiya
- ☒ Konseptualizasiya
- ☐ Reallaşma

558 Problemin xarakterinin öyrənilməsi. Bu ifadə ekspert sistemlərinin yaradılmasının hansı mərhələsinə aiddir

- ☐ Eksperiment
- ☐ Formalizasiya
- ☐ Konseptualizasiya
- ☒ İdentifikasiya
- ☐ Reallaşma

559 İşlənmə səviyyəsinə görə ES ticarət sistemi klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ Sistem yüksək etibarlıq göstərir və sifarişçiyə verilir
- ☐ Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
- ☐ Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
- ☒ ES təkcə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
- ☐ Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil

560 İşlənmə səviyyəsinə görə ES sənaye sistemi klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ ES təkcə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər
- ☐ Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
- ☐ Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
- ☒ Sistem yüksək etibarlıq göstərir və sifarişçiyə verilir
- ☐ Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil

561 İşlənmə səviyyəsinə görə ES işləyən prototip klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ ES təkcə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
- ☐ Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
- ☐ Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
- ☒ Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil
- ☐ Sistem yüksək etibarlıq göstərir və sifarişçiyə verilir

562 İşlənmə səviyyəsinə görə ES tədqiqat prototip klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ ES təkcə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
- ☐ Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil
- ☐ Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
- ☒ Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
- ☐ Sistem yüksək etibarlıq göstərir və sifarişçiyə verilir

563 İşlənmə səviyyəsinə görə ES təsviri prototip klassifikasiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ ES təkcə sifarişçi təşkilata (şirkətə) deyil, başqa istifadəçilərə də satıla bilər.
- ☐ Sistem problemin həllini lazımınca əks etdirir, lakin nəticənin alınması zaman baxımından həqiqi deyil
- ☐ Sistem qane edici dərəcədə problemin həllini əks etdirir, lakin tam eksperiment olmadığından hələ tam etibarlı hesab edilmir
- ☒ Sistem problemin bir hissəsini həll edir və ES-in yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu göstərir
- ☐ Sistem yüksək etibarlıq göstərir və sifarişçiyə verilir

564konkret predmet sahəsində mütəxəssis biliklərini özündə əks etdirən və az kvalifikasiyalı istifadəçilərə qərara gəlməkdə məsləhətçi olan mürəkkəb kompleks proqramlardır. Cümləni tamamlayın

- ☐ AIY
- ☐ intellektual sistemlər
- ☐ informasiya sistemlər
- ☒ ekspert sistemlər
- ☐ verilənlər bazası

565 Ekspert sisteminin özünənlama xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
- ☐ ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakılara, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
- ☐ konkret bir araşdırma və ya bir predmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
- ☒ ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.

- ☐ ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;

566 Ekspert sisteminin dərinlik xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir,

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
☐ ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakılara, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
☐ konkret bir araşdırma və ya bir pretmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
☒ ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;
☐ ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.

567 Ekspert sisteminin simvol mühakiməsi xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
☐ ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;
☐ konkret bir araşdırma və ya bir pretmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
☒ ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakılara, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
☐ ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.

568 Ekspert sisteminin kompotentlik xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı ifadə aiddir

- ☐ variantlar arasında doğru cavab mövcud deyil
☐ ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır;
☐ ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakılara, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır.
☒ konkret bir araşdırma və ya bir pretmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır;
☐ ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnmişdir.

569 ES-lər nədən ibarətdir?

- ☐ həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir
☐ problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir
☒ bir-birilə əlaqəli çoxlu bloklardan ibarətdir
☐ bloku həll olmayan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir
☐ bloku həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir

570 Biliklər bazası:

- ☐ bir-birilə əlaqəli çoxlu bloklardan ibarətdir
☐ həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir
☐ bloku həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir
☒ problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir
☐ bloku həll olmayan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən ibarətdir

571 ES-lərin əsasını nə təşkil edir?

- ☐ verilənlər
☐ bilik bazası
☐ verilənlər bazası
☒ ekspert bilikləri
☐ informasiya sistemləri

572 Ekspert sistemlərin ən vacib fərqləndirici cəhəti nədir?

- ☐ intellektual program olmasıdır
- ☐ biliklər bazası ilə işlənməni təmin etməsidir
- ☐ konkret predmet sahəsinə aid olan biliklərin cəmləşməsidir
- ☒ məhz ekspert biliklərinə əsaslanan bilik bazasına malik olmasıdır
- ☐ məntiqi çıxarışı təmin etməsidir

573 SU/X ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- ☐ nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- ☐ tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- ☒ maşın akustikası ekspert sistemidir.
- ☐ kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.

574 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arasındakı əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: məntiqi əlaqələr - İfadəni tamamlayın

- ☐ uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- ☐ "baş verir", "təsir edir" və s.
- ☐ sinif-qrup, element- çoxluq
- ☒ və, və ya, yox
- ☐ cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.

575 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arasındakı əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: atribut əlaqələr - İfadəni tamamlayın

- ☐ uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- ☐ "baş verir", "təsir edir" və s.
- ☐ sinif-qrup, element- çoxluq
- ☒ cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.
- ☐ və, və ya, yox

576 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arasındakı əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: funksional əlaqə - İfadəni tamamlayın.

- ☐ uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- ☐ cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.
- ☐ sinif-qrup, element- çoxluq
- ☒ "baş verir", "təsir edir" və s.
- ☐ və, və ya, yox

577 Semantik şəbəkə istiqamətlənmiş qrafıdır, onun təpələri anlayışları, xətlər isə anlayışlar arasındakı münasibətləri ifadə edir, anlayış hər hansı abstrakt və ya konkret obyektləri, münasibət isə bu obyektlər arasındakı əlaqələri ifadə edir, semantik şəbəkədə olan münasibətlər: "hissə- tam" tipli əlaqələr - İfadəni tamamlayın

- ☐ uzaq, yaxın, altında, üstündə, içində və s.
- ☐ cəhətlərə malikdir, mahiyyəti var və s.
- ☐ "baş verir", "təsir edir" və s.
- ☒ sinif-qrup, element- çoxluq
- ☐ və, və ya, yox

578 PROSPECTOR ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- ☐ nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.

- ☐ tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- ☒ faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.
- ☐ kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.

579 DENDRAL ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- ☐ nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- ☐ tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- ☒ kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.
- ☐ faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.

580 PUFF ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır,

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- ☒ nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- ☐ tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- ☐ kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.
- ☐ faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.

581 MICIN ekspert sisteminin tətbiq sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ variantlar arasında doğru cavab yoxdur.
- ☐ kimyəvi strukturları tanıyan ekspert sistemdir.
- ☐ nəfəsalmanın pozulmasının analizini yerinə yetirən ekspert sistemdir.
- ☒ tibbi diaqnostika üçün ekspert sistemdir.
- ☐ faydalı qazıntıların yerlərinin müəyyənləşdirilməsini təmin edən ekspert sistemdir.

582 Ekspert sistemlərin zəncirvari dövrələrin analizi üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ SOPHIE
- ☐ GUIDON
- ☐ TE1RESIAS
- ☒ EL
- ☐ EMYCIN

583 Ekspert sistemlərin biliklər bazasının qurulması üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ SOPHIE
- ☐ EMYCIN
- ☐ GUIDON
- ☒ TE1RESIAS
- ☐ ROSIE

584 Ekspert sistemlərin elektronikanın təlimi üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır,

- ☒ SOPHIE
- ☐ EMYCIN
- ☐ GUIDON
- ☐ TE1RESIAS
- ☐ ROSIE

585 Ekspert sistemlərin kompüterlərin konfigurasiyalarının tərtibatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ SACON
- ☐ PUFF
- ☐ MYCIN
- ☒ RI
- ☐ CASNET

586 Ekspert sistemlərin genetik təyinatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ SACON
- ☐ PUFF
- ☐ MYCIN
- ☒ MOLGEN
- ☐ CASNET

587 Ekspert sistemlərin geoloji diaqnostika təyinatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ SACON
- ☐ PUFF
- ☐ MYCIN
- ☒ PROSPECTOR
- ☐ CASNET

588 Ekspert sistemlərin texniki diaqnostikası təyinatı üzrə sistemi aşağıdakılardan hansıdır,

- ☐ PROSPECTOR
- ☐ PUFF
- ☐ MYCIN
- ☒ SACON
- ☐ CASNET

589 ES-in yaradılmasının eksperiment mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması.
- ☐ əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- ☐ problemin xarakterinin öyrənilməsi
- ☒ kompüter proqramının işlənilməsi, nəticələrin təmini
- ☐ biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması

590 ES-in yaradılmasının reallaşma mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması.
- ☐ əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- ☐ problemin xarakterinin öyrənilməsi
- ☒ kompüter proqramının işlənilməsi, nəticələrin təmini
- ☐ biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması

591 ES-in yaradılmasının formalizasiya mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ kompüter proqramının işlənilməsi, nəticələrin təmini
- ☐ əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- ☐ problemin xarakterinin öyrənilməsi
- ☒ biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması
- ☐ alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması.

592 ES-in yaradılmasının konseptualizasiya mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir,

- ☐ alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması
- ☐ biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması
- ☐ problemin xarakterinin öyrənilməsi
- ☒ əsas anlayışların və onlar arası əlaqələrin müəyyən olunması
- ☐ kompüter proqramının işlənilməsi, nəticələrin təmini

593 ES-in yaradılmasının identifikasiya mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir

- ☐ alınan nəticələrin adekvatlığının yoxlanılması

- ☐ biliklərin təsviri modelinin seçilməsi, qaydaların hazırlanması
- ☐ əsas anlayışların və onlar arasındakı əlaqələrin müəyyən olunması
- ☒ problemin xarakterinin öyrənilməsi
- ☐ kompüter proqramının işlənilməsi, nəticələrin təmini

594 Ekspertlərin təhsil alanlara məsləhətləri, tələbələrin biliklərinin yoxlanılması, öyrədici sistemlər . Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- ☐ Proqnoz ES
- ☐ Monitoring ES
- ☐ Planlaşdırma ES
- ☒ Təhsilləndirmə ES
- ☐ Layihələndirmə ES

595 Əvvəldən ortaya çıxmış kritik vəziyyətlərin ardıcıl izlənməsi, əməliyyatdan sonra xəstənin halının izlənməsi, vəziyyətin əsas parametrlərinin izlənməsi. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- ☐ Proqnoz ES
- ☐ Təhsilləndirmə ES
- ☐ Planlaşdırma ES
- ☒ Monitoring ES
- ☐ Layihələndirmə ES

596 Obyekti müəyyən vəziyyətə gətirən situasiyalar ardıcılığı, eksperimentlərin planlaşdırılması, robotun hərəkətinin, obyektin müəyyən vəziyyətə gətirən situasiyalar ardıcılığının öyrənilməsi. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- ☐ Proqnoz ES
- ☒ Planlaşdırma ES
- ☐ Monitoring ES
- ☐ Təhsilləndirmə ES
- ☐ Layihələndirmə ES

597 Verilmiş vəziyyətə görə ehtimal olunan nəticələrin çıxarılması, havanın, hücum hərəkətinin təyin olunması, deməqrafik, ticarət ehtimalları. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər,

- ☐ Layihələndirmə ES
- ☐ Diagnostik ES
- ☐ İdentifikasiya ES
- ☒ Proqnoz ES
- ☐ İdarəetmə ES

598 Verilmiş sənədlərə uyğun mürəkkəb konfigurasiyaların yaradılması, verilmiş məhdudiyyətlər daxilində predmetin prototipinin yaranması. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- ☐ Proqnoz ES
- ☐ Diagnostik ES
- ☐ İdentifikasiya ES
- ☒ Layihələndirmə ES
- ☐ İdarəetmə ES

599 Cari vəziyyətlərin ardıcıl şərh, təhlili və idarəedici qərarın verilməsi, dəmiryol, quru, hava, dəniz nəqliyyatlarının idarə edilməsi. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- ☐ Proqnoz ES

- ☐ Diaqnostik ES
- ☐ İdentifikasiya ES
- ☒ İdarəetmə ES
- ☐ Layihələndirmə ES

600 Müşahidə olunan sistemdə ola biləcək xətlər əsasında nəticələrin çıxarılması, xəstəliklərin diaqnozu, texniki nasazlıqların müəyyən olunması. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər

- ☐ Proqnoz ES
- ☐ İdarəetmə ES
- ☐ İdentifikasiya ES
- ☒ Diaqnostik ES
- ☐ Layihələndirmə ES

601 Müşahidə olunan verilənlərlə bağlı vəziyyətin təyini surətlərin, dilin, radarlardan alınan siqnalların tanınması. Bu ifadə yaradılma məqsədindən asılı olaraq ES aşağıdakı hansı klassifikasiyasına aid edilə bilər,

- ☐ Proqnoz ES
- ☐ İdarəetmə ES
- ☐ Diaqnostik ES
- ☒ İdentifikasiya ES
- ☐ Layihələndirmə ES

602 ES-in aralıq blokuna aiddir,

- ☐ sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.
- ☐ həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- ☐ problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- ☒ istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- ☐ verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.

603 ES-in izah blokuna aiddir

- ☐ istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- ☐ həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- ☐ problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- ☒ sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.
- ☐ verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.

604 ES-in nəticə çıxarma blokuna aiddir

- ☐ istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- ☐ həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- ☐ problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- ☒ verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.
- ☐ sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.

605 ES-in verilənlər bazası blokuna aiddir

- ☐ istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- ☐ verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.
- ☐ problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.

- ☒ həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- ☐ sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.

606 ES-in biliklər bazası blokuna aiddir

- ☐ istifadəçi ilə sistem arasında münasibəti təşkil edir.
- ☐ verilənlər bazasındakı giriş verilərindən və BB-dəki biliklərdən istifadə edərək elə qaydanı seçir ki, bunun əsasında problemin giriş verilənlərinə uyğun həlli tapılır.
- ☐ həll olunan problemin cari andakı vəziyyətinə uyğun verilənlərdən, yəni həll prosesində lazım olan giriş və aralıq verilənlərindən ibarətdir.
- ☒ problemin həllini əks etdirən faktlar və qaydalardan ibarətdir.
- ☐ sistemdə həllin tapılması ardıcılığını, sistemdən necə istifadə olunması qaydasını izah edir.

607 ekspert sistemlər həll etdiyi məsələnin hansı üsulla etməsini izah etmək, bu üsula niyə meraciət etdiyini aydınlaşdırmaq bacarığına yiyələnməlidir. Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- ☐ etibarlılıq
- ☐ simvol mühakiməsi
- ☐ kompotentlik
- ☒ özünüanlama
- ☐ dərinlik

608 ekspert sistemlər öz çətinlik dərəcəsi ilə seçilən, trivial olmayan, ciddi məsələləri həll etmək qabiliyyətinə malik olmalıdır; Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir

- ☐ etibarlılıq
- ☐ simvol mühakiməsi
- ☐ kompotentlik
- ☒ dərinlik
- ☐ özünüanlama

609 ekspert sistemin malik olduğu qabiliyyətlər ətrafdakılara, real dünyaya simvollar vasitəsi ilə təqdim olunmalıdır, mühakimələrin nəticələri simvollar toplusu şəklində təzahür etməlidir; Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- ☐ etibarlılıq
- ☐ dərinlik
- ☐ kompotentlik
- ☒ simvol mühakiməsi
- ☐ özünüanlama

610 Konkret bir araşdırma və ya bir pretmet sahəsində yaradılan ekspert sistem həmin sahədə çalışan ixtisas sahiblərinin malik olduğu hər bir bilik bacarıqlara sahib olmalıdır; Bu ifadə ekspert sisteminin hansı xüsusiyyətinə aiddir,

- ☐ etibarlılıq
- ☐ dərinlik
- ☐ simvol mühakiməsi
- ☒ kompotentlik
- ☐ özünüanlama

611 Ekspert sistemlər integrasiya dərəcəsinə görə neçə yerə bölünürlər?

- ☐ 5.0
- ☐ 6.0
- ☐ 3.0
- ☒ 2.0
- ☐ 7.0

612 Ekspert sistemlər real vaxta görə neçə yerə bölünür?

- ☐ 7.0
- ☐ 5.0
- ☐ 2.0
- ☒ 3.0
- ☐ 6.0

613 Ekspert sistemlər məsələlərin tipinə görə neçə yerə bölünür?

- ☐ 2.0
- ☐ 7.0
- ☐ 3.0
- ☒ 6.0
- ☐ 5.0

614 Ekspert sistemlərinin qurulması texnologiyası adlanır:

- ☐ heç biri
- ☐ maşın texnologiyası
- ☐ informasiya texnologiyası
- ☒ bilik mühəndisliyi texnologiyası
- ☐ hesablama texnologiyası

615 Giriş icazəsinin olmasına görə ES necə təsnif edilir,

- ☐ xüsusi və kollektiv
- ☐ sadə və mürəkkəb
- ☐ ümumi və xüsusi
- ☒ fərdi və kollektiv
- ☐ fərdi və xüsusi

616 Bilikləri neçə böyük qrupa bölmək mümkündür

- ☐ 6.0
- ☒ 3.0
- ☐ 4.0
- ☐ 2.0
- ☐ 5.0

617 Aşağıdakılardan hansı xüsusiyyət bilikləri səciyyələndirən əsas cəhətdir:

- ☐ Aktivlik.
- ☒ variantların hamısı
- ☐ Daxili interpretasiya.
- ☐ Strukturlaşma
- ☐ Bağlılıq.

618 Ekspert sistemlərin xüsusiyyətlərinə aid deyil

- ☐ dərinlik
- ☐ kompotentlik
- ☒ etibarlılıq
- ☐ simvol mühakiməsi
- ☐ özünüanlama

619 Ekspert sistemlərin xüsusiyyətlərinə aiddir

- ☐ özünüanlama

- ☒ variantların hamısı
- ☐ kompotentlik
- ☐ simvol mühakiməsi
- ☐ dərinlik

620 Hər hansı elmi, texniki, tibbi və s. sahələr üzrə yüksək səviyyəli ixtisas sahiblərinin bilik və bacarıqlarına əsaslanaraq qurulan süni intellect sistemlərini necə adlandırırlar

- ☐ verilənlər bazası
- ☐ AIY
- ☐ intellektual sistemlər
- ☐ informasiya sistemləri
- ☒ ekspert sistemləri